

Stadsliv & stadsrum i **Trollhättan**

Juli 2015

Styrgrupp:

Johan Bengtsson, Stadsbyggnadschef
Elisabeth Linderöth, Gatu- parkchef
Christer Olsson, Kulturchef
Caisa Olander, Planeringsarkitekt

Konsulter

Projektledare

Ola Gustafsson, associate, arkitekt SAR/MSA

Projektteam

Malin Nilsson, Arkitekt MSA
Sofie Kvist, Arkitekt MAA
Lisa Müller, Arkitektstuderande
Karin Brodin, Landskapsarkitektstuderande

Innehåll

INTRODUKTION

Förord	4
Utgångspunkter för arbetet	6
Metod	8

ANALYS

Översikt	12
Temat för analysen	28
Fokusområden	50

10-67

REKOMMENDATIONER

Introduktion till rekommendationer	68
Översikt strategier	70
Stadsrumsplan	72
Välkomnande Trollhättan	74
Innovativa Trollhättan	76
Levande Trollhättan	78
Trollhättan för alla	80
Tillgängliga Trollhättan	82

66-83

CASES

Resecentrum	86
Drottningtorget	88
Betty Backs Park	94
Kungsgatan	96
Drottninggatan	98

84-99

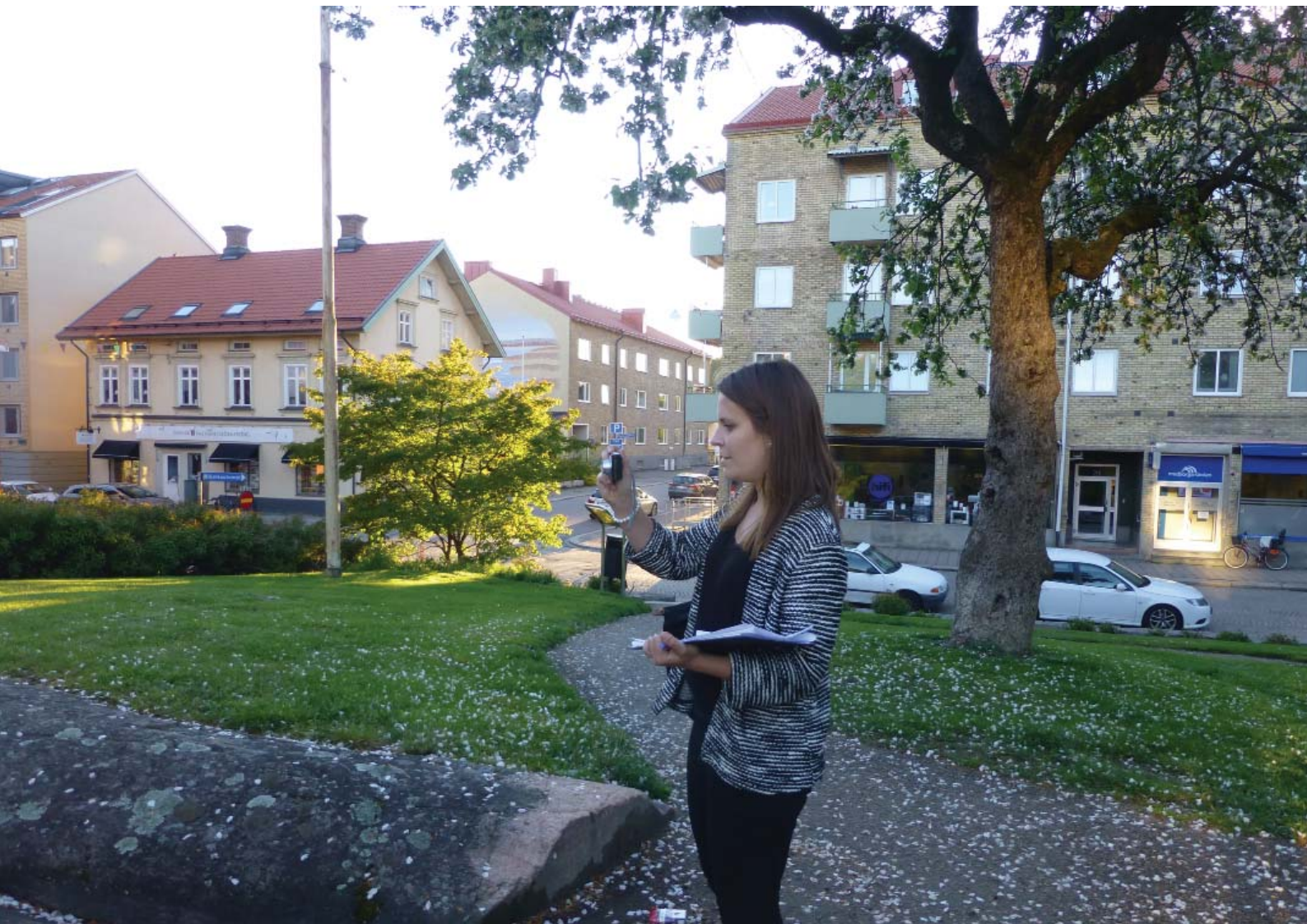
PROCESS

Roadmap	100
Metode	102

100-103

Förord

Förord av Johan

Vad är stadsliv ?

Stadsliv handlar inte bara om cafe latte och vattenfestivaler, utan i mycket högre grad om vad vi gör i staden alla andra dagar, på väg till jobb och skola, när vi träffar vänner och gör våra inköp. Stadsrummen är den gemensamma arena där alla dessa händelser äger rum, och genom att titta på hur vi använder staden i vårt vardagsliv kan vi få en bredare bild av hur staden fungerar och hur vi kan skapa en effektiv och attraktiv stad för alla användare.

Vi har olika behov av stadsrummen i centrum, och de måste klara av att uppfylla en rad olika funktioner, som en plats för handel, rekreation, transport och sociala aktiviteter. Till skillnad från i hemmet eller andra privata platser i staden är stadsrummen till för alla,

och att skapa en miljö som är välkomnande för alla grupper är ett av huvudsyftena med strategierna för stadsliv och stadsrum i Trollhättan. Centrum är den plats i Trollhättan som har störst potential att bli en verklig mötesplats, på tvärs av ålder, geografisk hemvist och sysselsättning.

Analysen av stadslivet och stadsrummen syftar till att skapa en förståelse för hur staden fungerar idag och synliggöra de värden som utgör en god stad för människor. Strategierna är ett verktyg för det fortsatta arbetet med att utveckla staden i en mer hållbar riktning - en stad för alla!

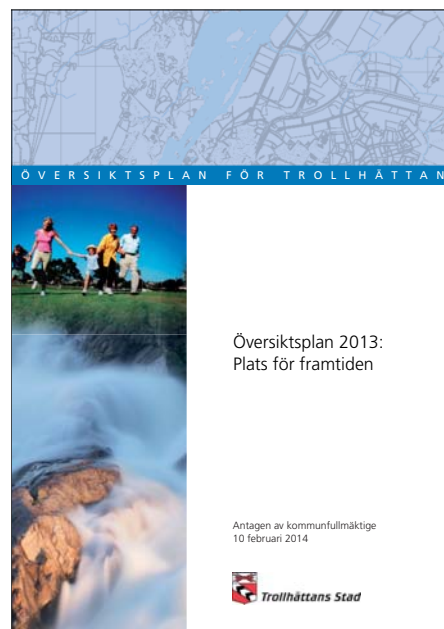

Koppling till visionen

TROLLHÄTTAN 2030

Trollhättan har en ambitiös vision för stadens och kommunens utveckling till 2030 gällande både tillväxt och hållbarhet. Exempel på mål är:

- **70.000 invånare i kommunen**
- **8000 nya jobb**
- **7000 nya bostäder**
- **4000 nya arbetspendlare**
- **Max 400 meter till bussen i stan**
- **Lika delar gång, cykel, buss och bil**
- **En hållbar stad**
- **Centrum förtätas med 2500 bostäder**

CENTRUM SOM MOTOR FÖR UTVECKLINGEN

Bara delar av denna utveckling kommer att ske i centrala Trollhättan, men för att uppnå målen behöves ett attraktivt centrum som kan fungera som motor för utvecklingen. Ett attraktivt centrum erbjuder både arbetsplatser, boende, handel, nöje och rekreation i en tät stadsstruktur som uppmuntrar till gående och cykling. Med en gles stad där utvecklingen tillåts ske i externa lägen kommer hållbarhetsmålen och trafikmålen inte att kunna uppnås. Dessutom behövs en satsning på ett attraktivt centrum för att kunna locka nya invånare och arbetsplatser till Trollhättan.

Ett levande och inbjudande centrum med en stort utbud av olika aktiviteter är en av de viktigaste parametrarna för att attrahera människor och verksamheter i konkurrens med andra platser i regionen, och för att uppnå detta krävs det en kartläggning av hur det fungerar idag och hur kvaliteten är för människor.

Vision 2030
ställer nya krav på
centrala Trollhättan

Metod & Process

METOD: LIV - RUM - HUS

Analysen och stadsutvecklingsstrategierna tar utgångspunkt i Gehl Architects metodik "LIV-RUM-HUS" som går ut på att tänka stadsutveckling med människan i centrum.

Utgångspunkten för våra strategier och designförslag är framförallt det liv som existerar och som önskas inviteras till. Livet skapar förutsättningar för att formulera strategier, visioner och en programmering av möjliga aktiviteter i stadens rum.

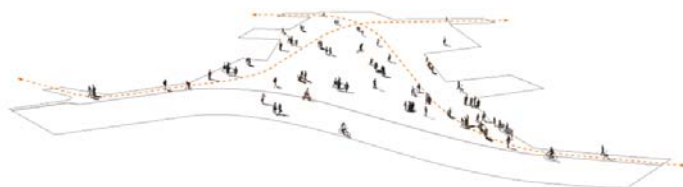
Nästa steg är analysen och utvecklandet av ett nätverk av olika stadsrum - deras skala, form och klimatförhållande - som skall säkra ramen och förutsättningar för det önskade stadslivet.

Till sist studeras och föreslås vilka funktioner och byggnader som kan bidra till de önskade stadsrummen, med särskilt fokus på hur bebyggelsen interagerar med stadsrummen, dess täthet och skala.

HELHETSSYN PÅ PLANERING

Planeringen av våra städer sker i hög grad inom separata områden, som trafik, gator, hus och grönstruktur. Men staden upplevs aldrig i dess olika beståndsdelar utan som en helhet. Detta kräver en holistisk planering och samarbete mellan olika förvaltningar och mellan det offentliga och privata, så att stadens olika delar samverkar och skapar en helhetlig och attraktiv stadsmiljö med förutsättningar för att många olika behov, funktioner och användare kan samexistera.

LIV - aktiviteter, brukare, gång, cykel, trafik

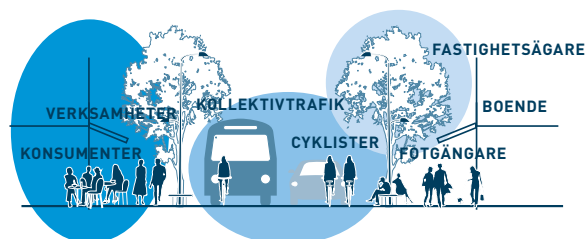
RUM - gaturum, mötesplatser, gröna & blå rum, rumskapande element

HUS - Funktioner, bebyggelse, bottenvåningar

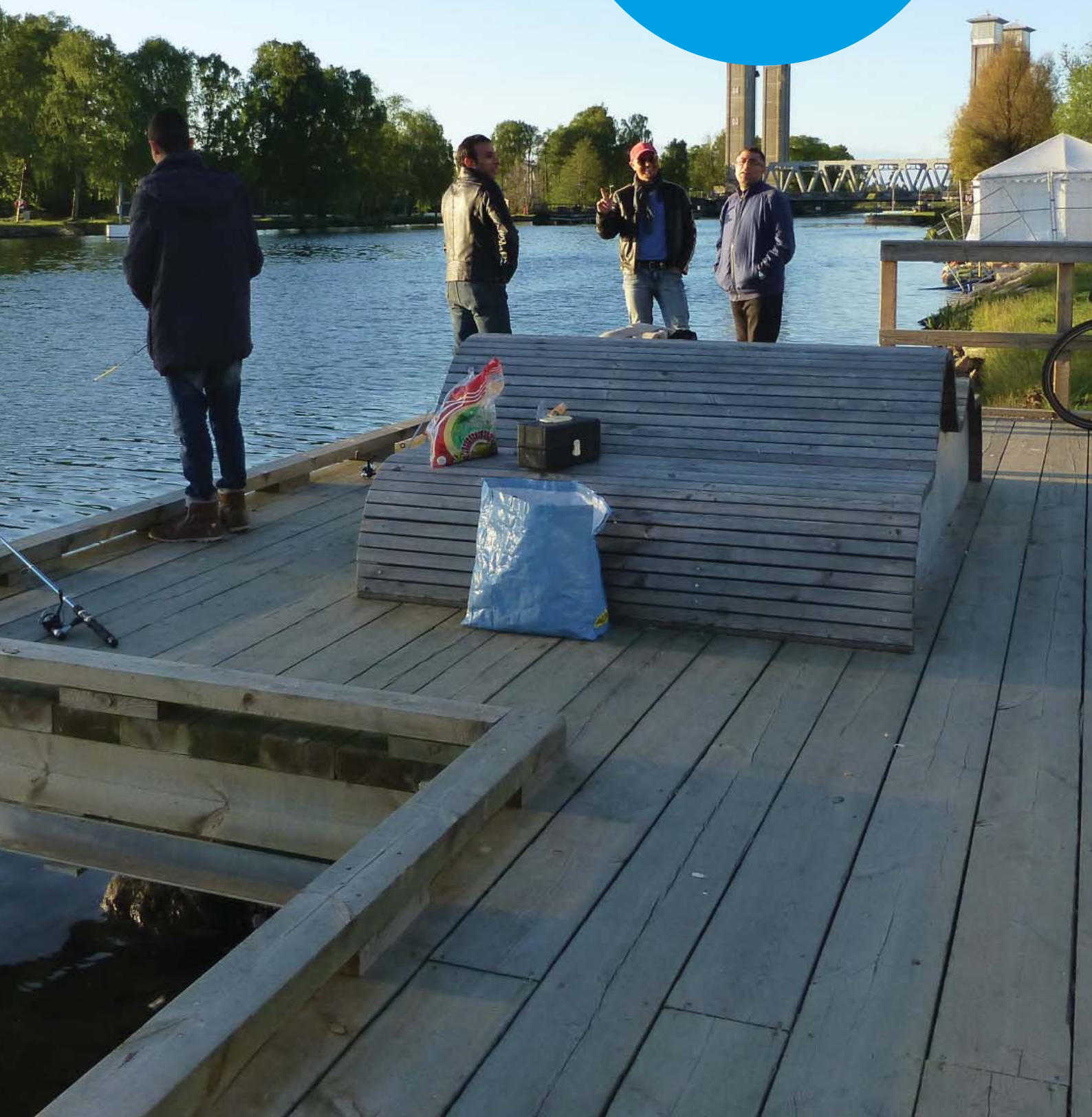
Från effektiva separata system...

...till helhetstänkande samarbete och ansvar över gränserna

Hur kan vi skapa
en attraktiv stad
som erbjuder en
hög livskvalitet för
invånarna?

Analys översikt

Fotgångarregistreringar

SYFTE

Genom att räkna hur många som rör sig till fots på olika gator och stråk i staden kan vi göra människorna mer synliga i planeringsprocessen och tydliggöra vilka platser som används under vilka tider på dygnet. Fotgångarundersökningar är också en bra metod för att mäta förändring i staden, genom att upprepa undersökningarna på samma platser kan man utvärdera hur stadslivet förändrats och vilken effekt förändringar i stadsmiljön får.

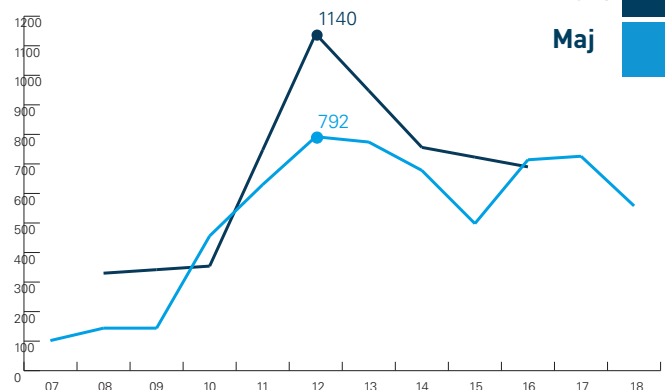
METOD

Deltagare från Trollhättans kommun och Cityföreningen har tillsammans med Gehl Architects genomfört fotgångarregistreringarna genom att räkna alla fotgängare som passerar räknepunkten under 10 minuter varje timme. Resultatet har sedan multiplicerats för att få beräknat antal fotgängare för hela timmen.

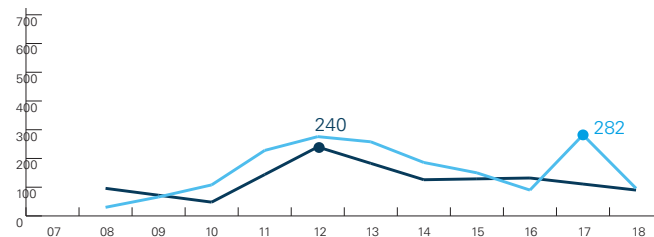
TIDPUNKTER

Undersökningar har gjorts onsdagen den 10 mars, onsdagen den 27 maj och lördagen den 13 juni. De olika tidpunkterna har valts för att kunna jämföra förändringar i antal mellan vinter/vår och sommar, samt mellan vardag och helg.

Gågatan

Föreningsgatan

EXEMPEL PÅ FOTGÄNGARREGISTRERINGAR

1140

792

480

Gågatan

198

372

102

Storgatan

240

276

294*

Föreningsgatan

48

66

84

Strandgatan

ANTAL FOTGÄNGARE KL 12-13, 10 MARS RESP. 27 MAJ

Gågatan har
lägre antal
fotgängare i maj
än i mars!

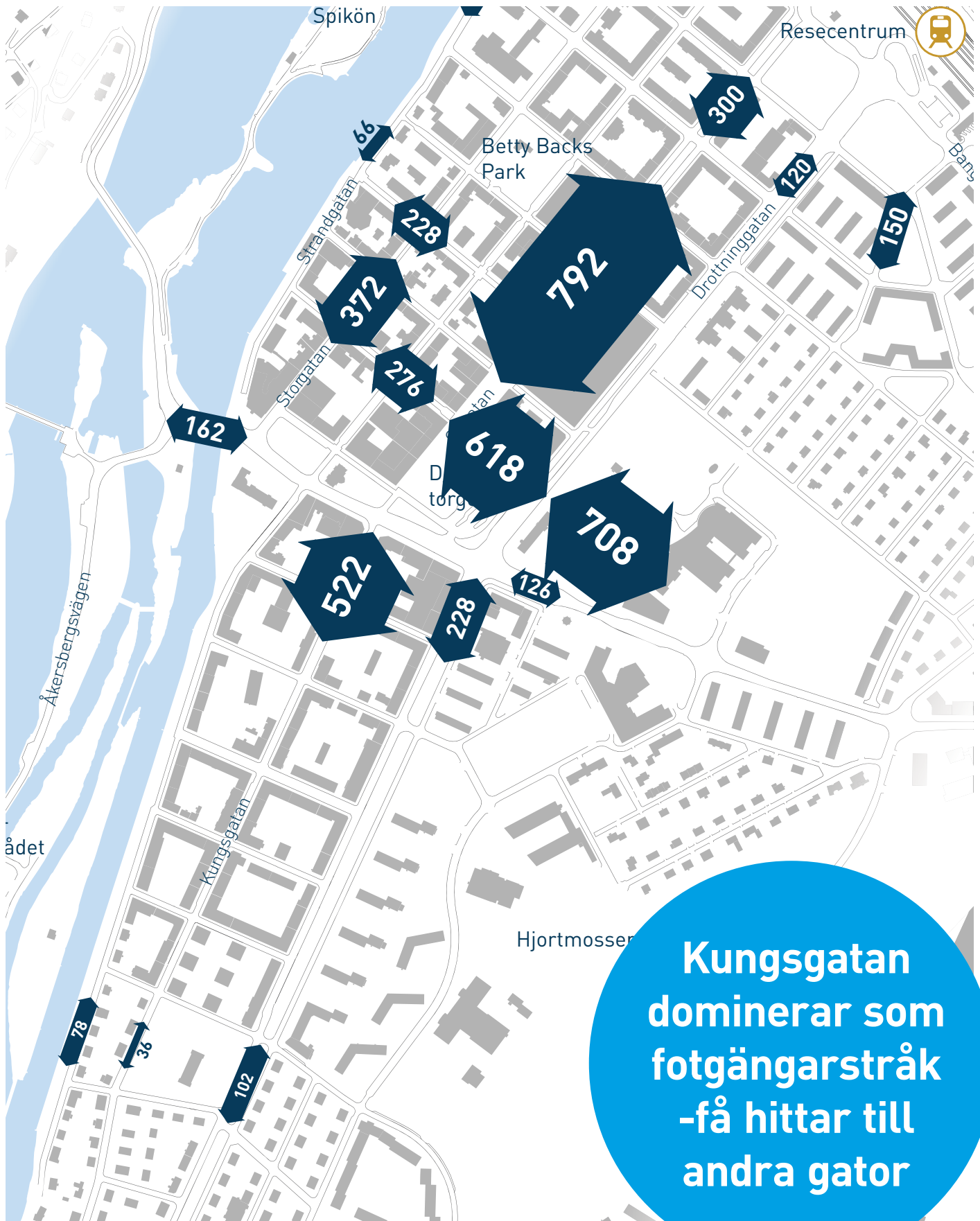
Onsdag 10 mars

Onsdag 27 maj

Lördag 13 juni

*kl 11-12

Översikt

**Kungsgatan
dominerar som
fotgängarstråk
-få hittar till
andra gator**

ANTAL FOTGÄNGARE KL 12
ONSDAGEN DEN 27 MAJ

Uppehållsregistreringar

SYFTE

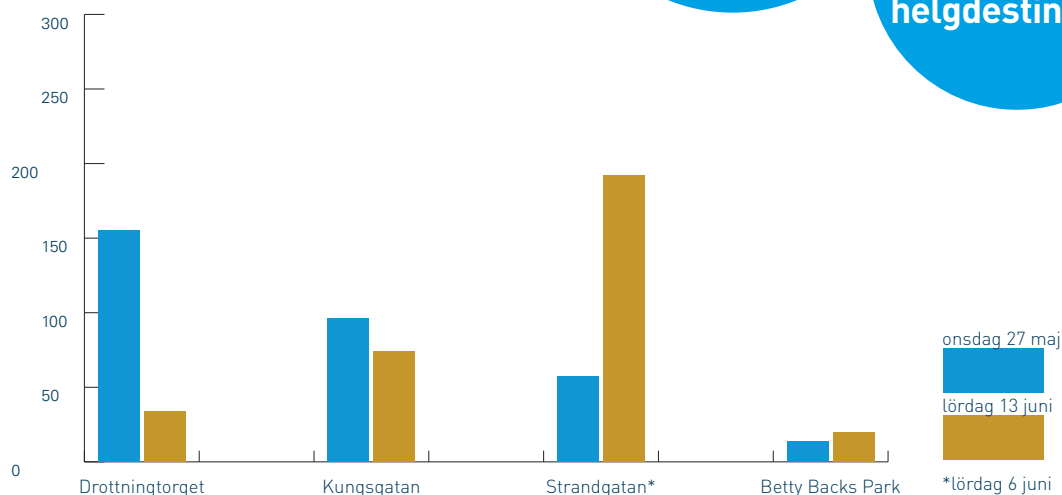
Vi registrerar uppehållsaktiviteter för att lära oss om användningen av de olika stadsrummen. Vilken typ av aktiviteter försiggår på olika platser och hur många använder stadens rum vid olika tidpunkter på dagen. Registreringarna indikerar hur inbjudande rummen är, hur säkra de upplevs och hur väl kopplade de är till övriga platser och destinationer. Vi har valt dels platser som används flitigt idag, dels platser som har en potential att användas mer.

METODER

Uppehållsregistreringen är ett snapshot av aktiviteterna vid en viss tidpunkt, där man går runt platsen och plottar på en karta var och vilken typ av aktivitet som försiggår just då.

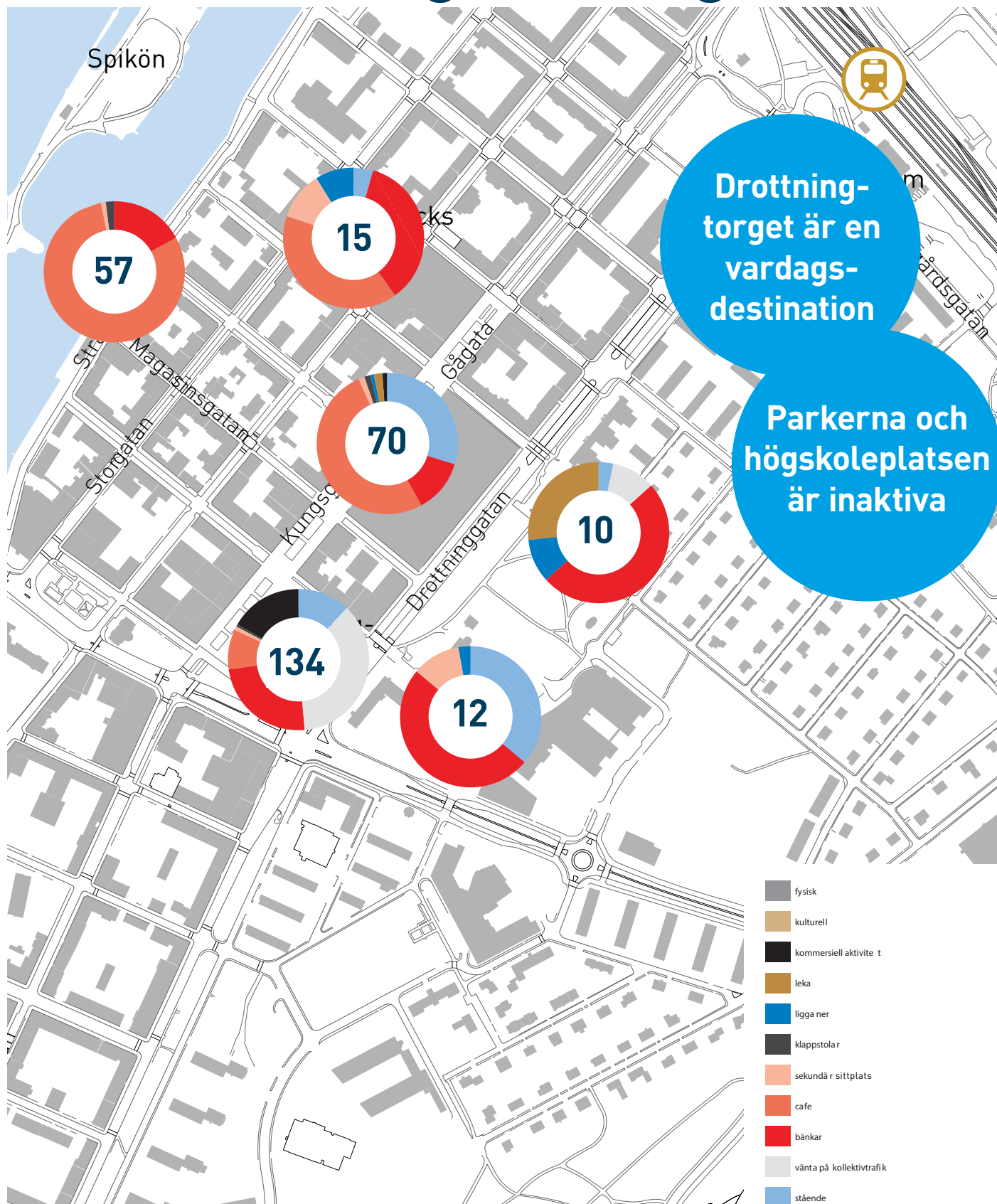
UPPEHÅLLSAKTIVITETER - EXEMPEL VARDAG & HELG

Drottningtorget och Kungsgatan har betydligt lägre aktivitet under helgen

Strandgatan är en utpräglad helgdestination

Översikt registreringar

ANTAL OCH TYP AV UPPEHÅLLSAKTIVITETER KL 12-16
ONSDAGEN DEN 27 MAJ (GENOMSnitt)

Användargrupper

SYFTE

För att lära oss mer om vilka som rör sig och vistas på olika platser och vid olika tidpunkter, registrerar vi ålder & kön. Detta kan visa oss om vissa grupper är underrepresenterade i stadsrummen generellt eller vid vissa tidpunkter, och detta indikerar i sin tur en avsaknad av invitationer för dessa grupper, alternativt ifall vissa platser upplevs som otrygga.

Vi har dessutom gjort en serie miniintervjuer för att se varifrån besökare till olika stadsrum kommer ifrån, för att förstå hur väl platserna fungerar som mötesplatser för hela staden. Vi har också frågat hur länge människor vistas på platserna och hur ofta de kommer dit, för att förstå hur platserna används.

METODER - ÅLDER & KÖN

Registrering av ålder & kön sker genom uppskattning av dessa kriterier av en slumpvist utvald grupp människor på platsen, för att få reda på hur olika grupper är representerade under olika tidpunkter och på olika platser.

UPPTAGNINGSSOMRÅDE & TID

Genom miniintervjun samlas information om platsens besökare med mål att ge en klarare bild av platsens karaktär - vilka är besökarna, var de bor och hur länge de stannar. För frågorna kring hemvist och tid för besökare har vi intervjuat ett antal personer på utvalda platser.

RESULTAT - ÖVERSIKT

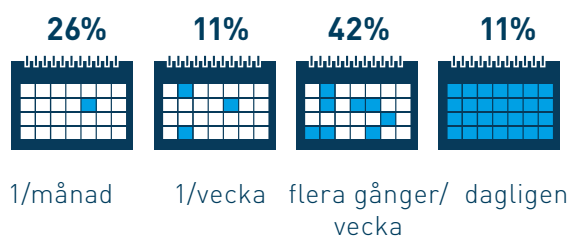

medelålder 37 år

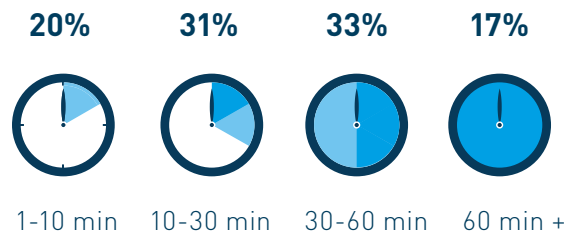
86

personer intervjuades

UPPEHÅLL LÄNGD

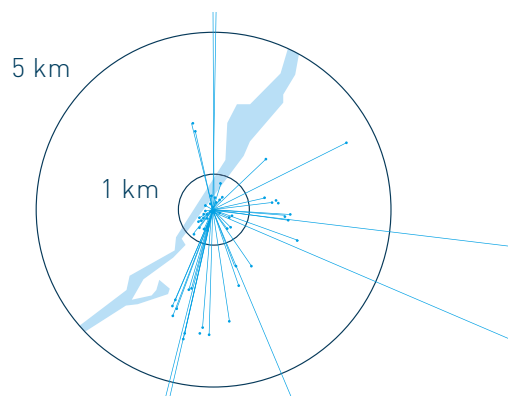

UPPEHÅLL FREKVENNS

UPPTAGNINGSSOMRÅDE

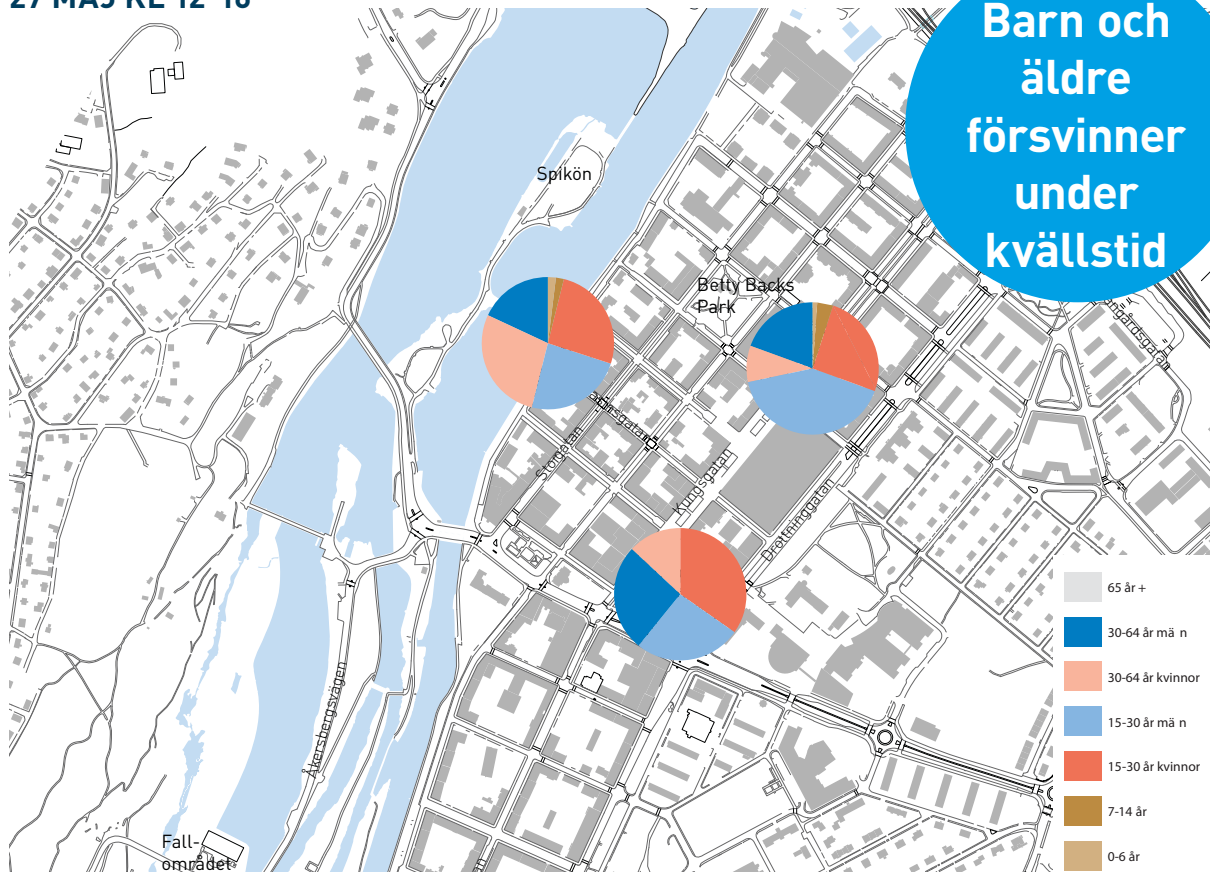
Genom att kartlägga besökares adress kan vi få en bild av platsens upptagningsområde - om platsen är en lokal mötesplats eller lockar besökare från hela regionen

Översikt

ÅLDER & KÖN: FÖRDELNING
27 MAJ KL 12-16

ÅLDER & KÖN: FÖRDELNING
27 MAJ KL 20:00

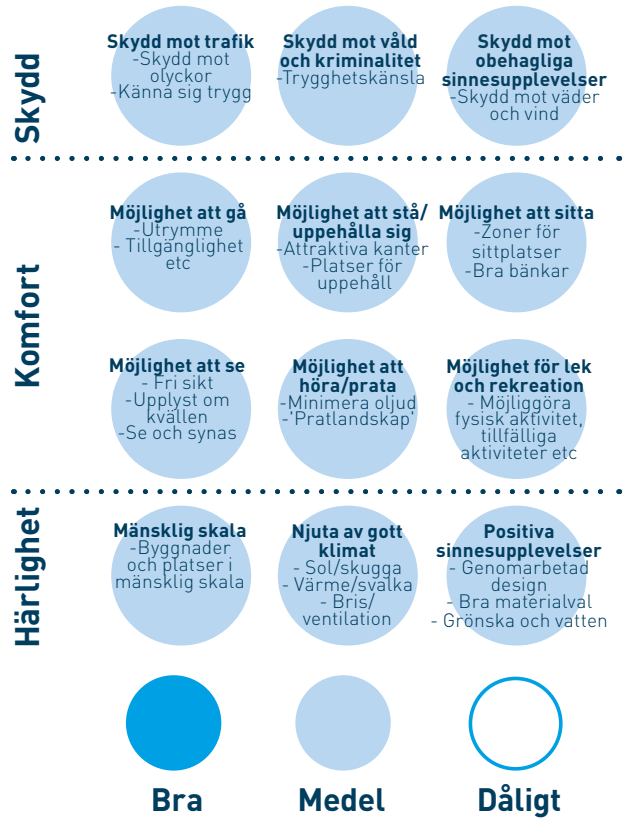
Platskvaliteter

12 KVALITETSKRITERIER FÖR UTVÄRDERING AV OFFENTLIGA RUM

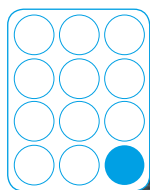
För att värdera hur olika stadsrum fungerar som platser för människor har vi utvärderat dem med Gehl Architects 12 kvalitetskriterier. Dessa kvalitetskriterier är ett sätt att värdera offentliga miljöer utifrån deras förmåga att erbjuda skydd/trygghet, komfort och attraktivitet. Detta är en subjektiv värdering men erbjuder ett sätt att uppskatta platser utifrån fler parametrar än estetisk kvalitet.

STADSLIV = ANTAL X TID

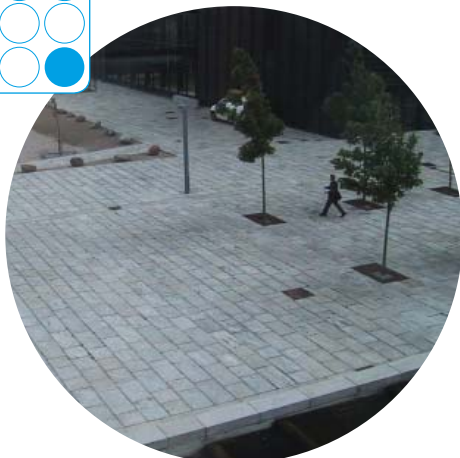
För att skapa ett levande och aktivt stadsrum, behöver man locka människor till att stanna upp och spendera tid. Med en plats som uppfyller kvalitetskriterierna är det en större sannolikhet för att fler väljer att stanna upp och vistas på platsen.

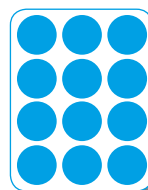
JÄMFÖRELSE PLATSKVALITETER OCH STADSLIV I KÖPENHAMN

**KAJ FISKERS
PLADS**

8000 FOTGÄNGARE/ DAG
I SNITT **19** PERSONER
PÅ PLATSEN

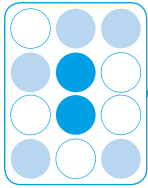
STRÆDET

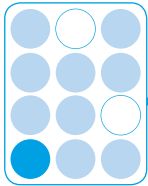
8000 FOTGÄNGARE/ DAG
I SNITT **258** PERSONER
PÅ PLATSEN

De mest besökta platserna har sämst kvalitet*

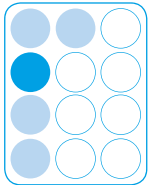
SPORTHALLEN

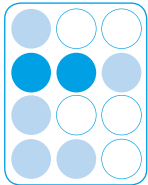
BETTY BACKS PARK

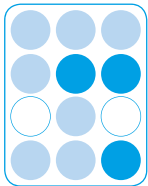
KUNGSGATAN

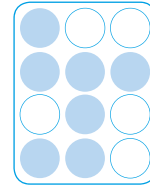
DROTTNINGTORGET

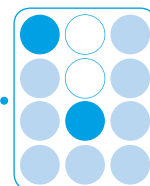
INNOVATUM-PLATSEN

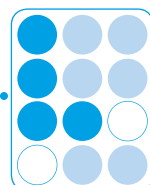
RESECENTRUM

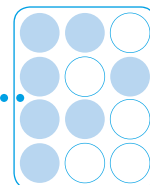
MARIA ALBERTS PARK

HÖGSKOLE-PLATSEN

PARKEN VID OSCARSSKOLAN

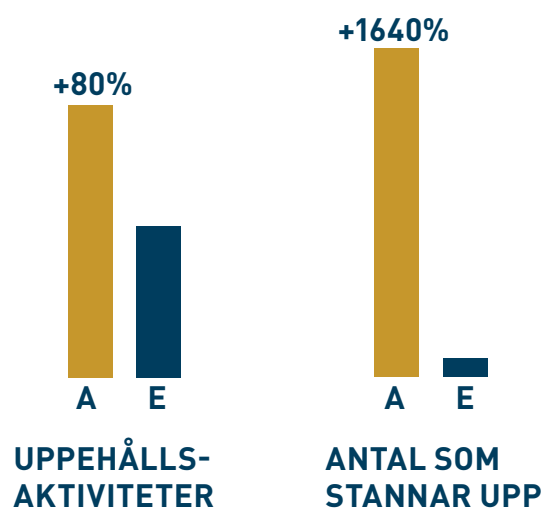
*Kungsgatan, Drottningtorget och Resecentrum

KVALITETSKRITERIER FÖR UTVALDA PLATSER

Fasadkvaliteter

UTVÄRDERING AV FASADKVALITETER

Studier visar att utformningen av bottenvåningars fasader påverkar upplevelsen av hela gatumiljön, och om man väljer att stanna upp och vistas på en plats. Graden av öppenhet, detaljering och antalet entréer påverkar kvaliteten av fasaden som graderas från A till E. Ju mer öppen och inbjudande fasaden är, desto fler väljer att stanna upp och uppehålla sig framför byggnaden.

Aktiva fasader stimulerar till ett aktivt gatuliv. New Road, Brighton

A - AKTIV & INBJUDANDE

Publik bottenvåning, transparent med hög detaljering och många entréer. Interaktion mellan gata och byggnad.

B - INBJUDANDE

Publik bottenvåning relativt öppen och transparent med en del entréer, viss detaljering.

C - MEDEL

Publik bottenvåning med få entréer och relativt sluten fasad

D - INAKTIV

Bottenvåning med bostäder/ kontor och få entréer

E - DÖD

Sluten och inaktiv bottenvåning utan fönster/ få detaljer.

Studier från "Close encounters with buildings", Gehl.

Fasadregistrering

Tvärgatornas
fasader är
inaktiva och
lockar inte
människor!

Högst
fasadkvalitet
kring
Kungsgatan

FASADKVALITET

- A
- B
- C
- D
- E

FASADREGISTRERINGAR I CENTRUM

Möte med medborgarna

Med hjälp av medlemmar från styrgruppen genomförde Gehl Architects i April 2015 tre workshops på tre olika platser i centrala Trollhättan.

Var workshop bestod av flera delar. På kartor fick deltagarna märka ut sina favoritplatser i centrum samt platser som kan behöva förbättras. Bland en mängd inspirationsbilder fick deltagarna välja ut bilder som säger något om hur de såg visionen för framtidens Trollhättan. Vi utförde även en mini-intervju, med bl.a frågan om vad som saknas i Trollhättan.

Först ut av platserna var Högskolan, där majoriteten av deltagarna var studerande, därpå flyttades workshopen till Odenhusets foajé och så till sist till Resecentrum för att med ut och inpendlarna diskutera stadens framtid.

Målet med att utföra denna typ av samtal med medborgarna var dels att få input till vårt arbete med centrum från de som använder det - och att få en tydligare bild av stadens karaktär och vad Trollhättanborna skulle vilja se mer av. Sedan utfördes workshopen i anslutning till, eller på i Resecentrums fall, platser som kommer att arbetas med i något omfång i projektet.

Men inte minst vill vi gärna arbeta för en engagerad och inkluderande dialog med invånarna, och att de projekt som är igång ska visas upp ute i staden, och samtidigt bjuda in till feedback.

**Fallen, kanalen,
och naturen nära
staden är några
av Trollhättans
unika styrkor**

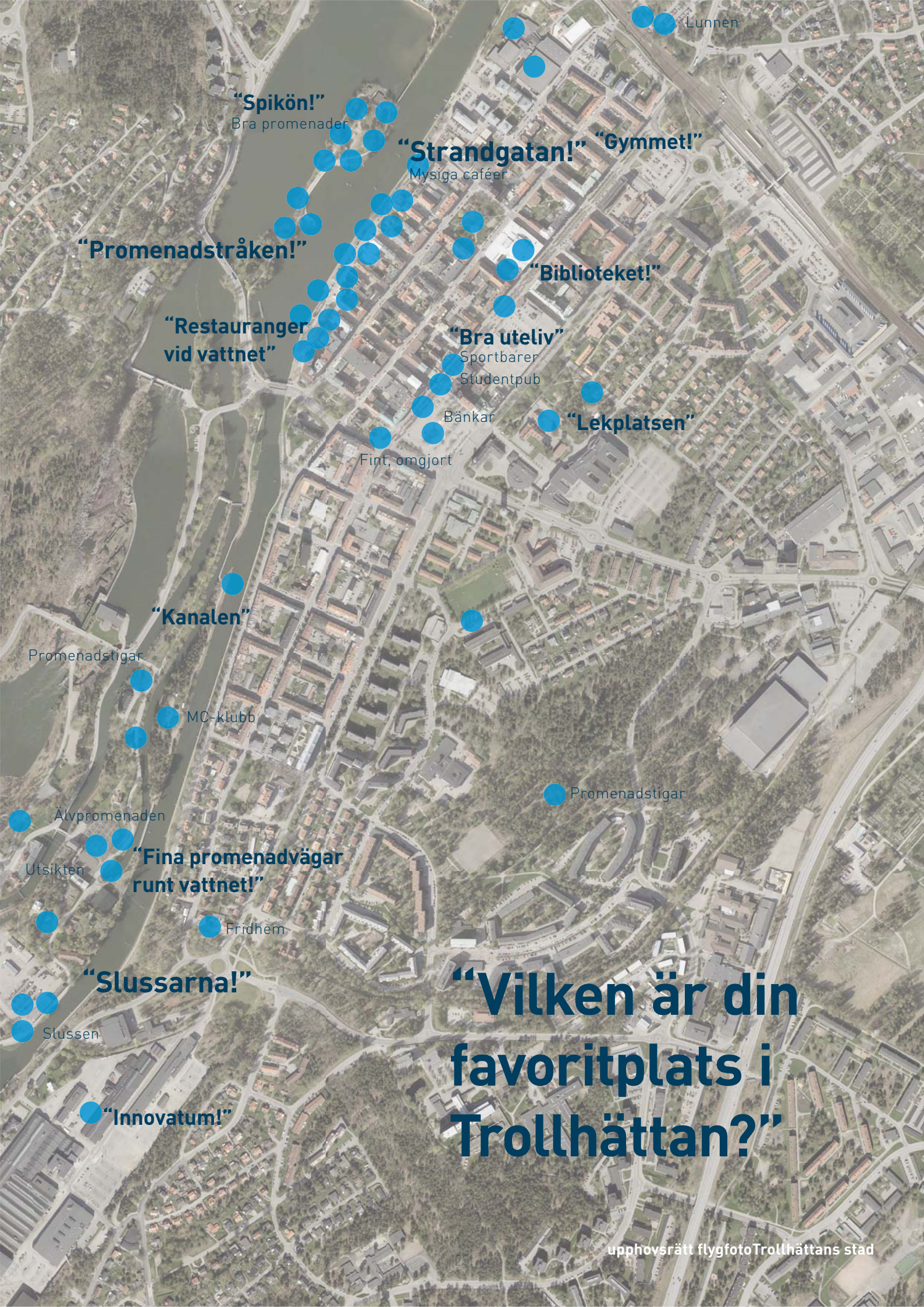

**Drottningtorget
anses vara
i behov av
förbättring!**

**Många
kommenterar
handeln och vill
ha mer småskalig
handel i form av
specialbutiker och
större kedjor**

Lunnen

“Spikön!”

Bra promenader

“Strandgatan!”

Mysiga caféer

“Gymmet!”

“Promenadstråken!”

“Restauranger vid vattnet”

“Bra uteliv”

Sportbarer
Studentpub

“Biblioteket!”

Bänkar

“Lekplatsen”

Fint, omgjort

“Kanalen”

Promenadstigar

MC-klubb

Älvpromenaden

“Fina promenadvägar runt vattnet!”

Utsikten

Fridhem

Promenadstigar

“Slussarna!”

Slussen

“Innovatum!”

“Vilken är din favoritplats i Trollhättan?”

Vad saknas i Trollhättan?

“Spikön!”

Slitet
Beachvolley?

“Strandgatan!”

Färre bilar
Mer caféer
Mer umgängesplatser

“Kungsgatan!”

“Torget!”

Fult
Slitet
Bättre kiosker?
Mer evenemang
Torghandel?
Ingen plats man
vill vara på.

Busshållplats

Matmarknad?
Beachvolley?

Betty Backs!

Övre Kungsgatan

“Gågatan!”

Bättre cykelbana
Överby konkurrerar

“Oden!”

Dåligt utbud
Överby konkurrerar

Utegym?

Riddarspel?

“Hjortmossen”

Kuslig
Behöver fräschas
upp
Inga trevliga
promenadstråk

Mer fikaplatser!

Låt ägget stå kvar!

Studentboende - minska kriminalitet

Innovatum

“Vilken plats i Trollhättan borde förbättras?”

Framtidens Trollhättan - Inspirationsbilder

Som en del av medborgardialogen fick deltagarna välja bland inspirationsbilder från andra platser, den eller de bilder som de tyckte visade framtidens Trollhättan. Tillsammans visar bilderna en livlig men avslappnad stad med plats att umgås utomhus. Bilderna visar både stadsmässiga inslag som uteserveringar och marknad men också lugna platser för rekreation och för att njuta av natur och grönska.

Hängmatta för avkopplign mellan studier.
#relax

Solstolar på Drottningtorget!

Beachparty vid kanalen!

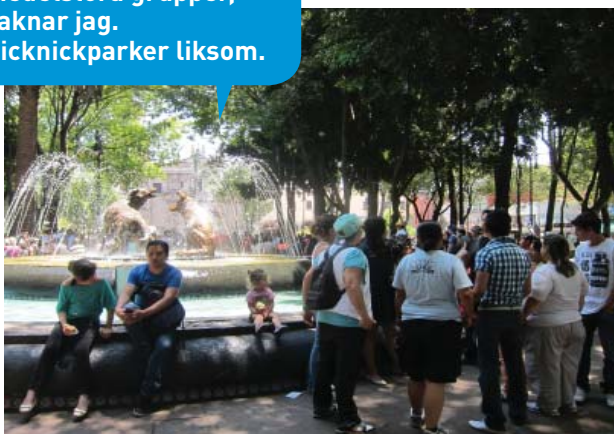
Drottningtorget på sommaren!

Musikfestivalen i Trollhättan

Parkmiljö med många sittplatser för medelstora grupper, saknar jag. Picknickparker liksom.

Ekologiskt närodlatade produkter, nära till hands.

A regular market with regional producers would be nice!

Umgås. Barn får leka. Liv i solen.

Mer lekplatser för barn

Längre och större brygga. Det hade vart trevligt.

Mer utegym och aktiviteter

Mer utomhushäng.

Drottningtorget på vintern!

Hängmattor... avslappnade platser vid kanalen... aktivitetsplatser för olika åldrar... fotboll

Bra uteserveringar längs gågatan

Mer umgänge utomhus!

Analys - översiktliga teman

Vi har med underlag av stadslivs- och stadsrumsundersökningarna, intervjuerna och workshoppar med Trollhättebor och besökare summerat analysen under olika teman, som berör både stadslivet, de olika typerna av stadsrum och byggnader och destinationer i Trollhättan centrum. Analysen gör sedan nedslag i specifika fokusområden som exemplifierar de olika temana i rapporten.

LÄTT ATT KOMMA TILL...

...MEN SVÅRT ATT HITTA CENTRUM

LÄTT ATT TA SIG RUNT...

...MEN EN BILDOMINERAD MILJÖ

STARKA STRÅK NORD-SYD...

...MEN OINBJUDANDE TVÄRGATOR

EN STARK GRÖNSTRUKTUR...

...MEN FÅ AKTIVITETER SOM LOCKAR

.....
FULLT AV LIV...

...MEN DET ÄR GÖMT INOMHUS

EN BLANDNING AV MÄNNISKOR...

...MEN EN LIKRIKTAD MILJÖ

.....
EN INNOVATIV KULTUR...

...SOM INTE SYNS I STADSRUMMEN

EN SOMMARSTAD...

...MED POTENTIAL TILL LIV HELA ÅRET

.....
ETT UPPSKATTAT KROGLIV...

**...MEN CENTRUM UPPLEVS SOM
OTRYGGT PÅ NATTEN**

MÅNGA CYKLAR...

**...MEN INFRASTRUKTUREN HAR
BRISTER**

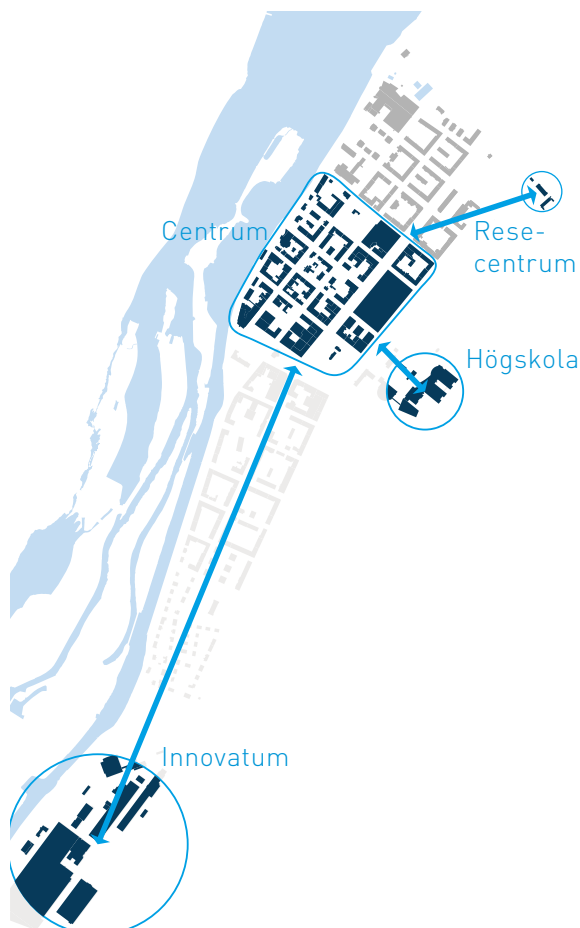
Lätt att komma till...

Trollhättan har goda kommunikationer till omvärlden, med 35 minuters tågresor till Göteborg. Det antas att Trollhättan 2016 kommer vara en helt integrerad del av Göteborgs arbetsmarknad*. Detta innebär att Trollhättan med en attraktiv stadsmiljö har förutsättningar att locka både nya invånare och företag till staden.

* Business Region Göteborg

...men svårt att hitta centrum

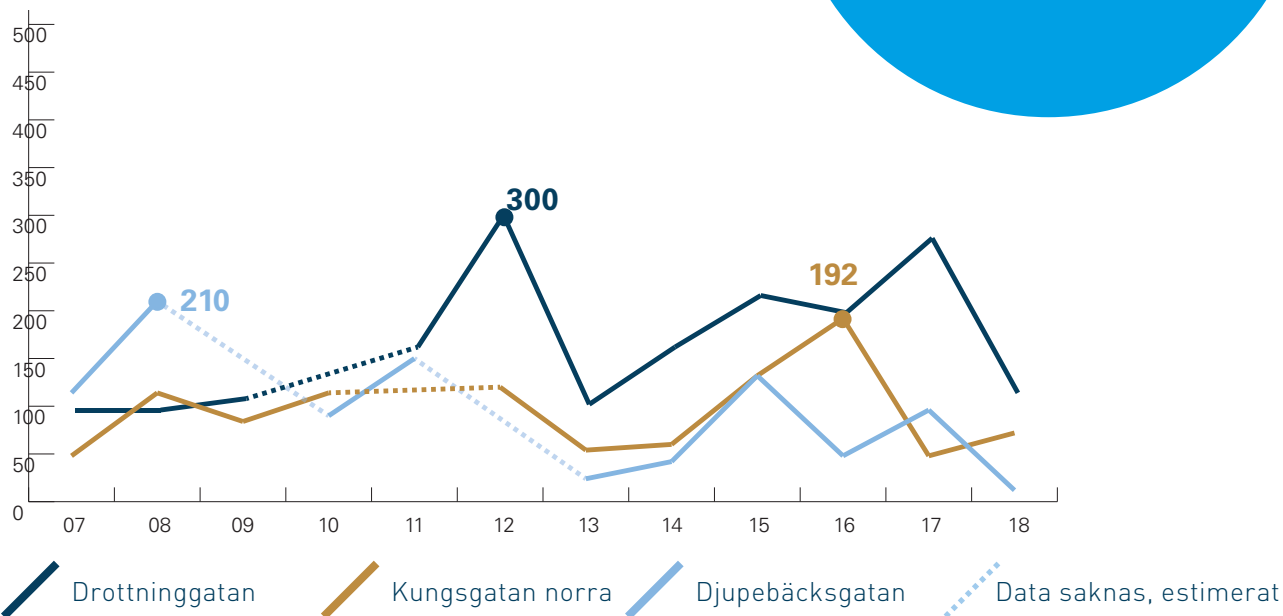

När man ankommer till Resecentrum är det svårt att som besökare veta vart man ska ta vägen. Stråken som leder till centrum, Högskolan och andra destinationer är anonyma och miljön utanför stationen är storskalig och odefinierad.

Flera viktiga destinationer i centrum, såsom Resecentrum, Högskolan och Innovatumområdet upplevs inte som en del av centrum. Det saknas bra fotgängarförbindelser, och i fallet med Högskolan fungerar Drottninggatan som en barriär.

Var ligger centrum?

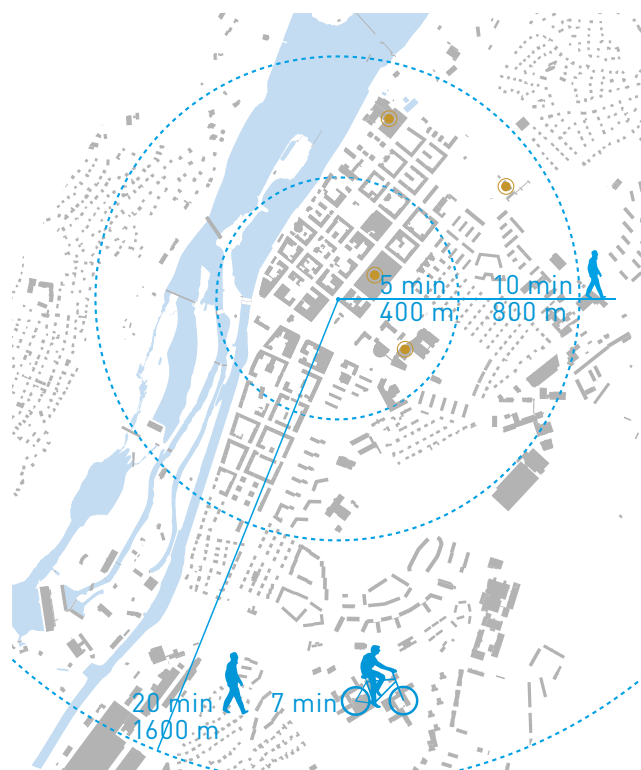
455 000
resande per år
mellan Trollhättan och Göteborg

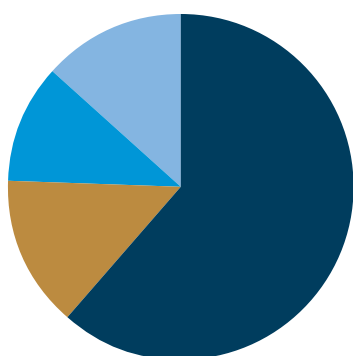
**FOTGÄNGARE TILL OCH FRÅN RESECENTRUM
ONSDAGEN 27 MAJ**

Lätt att ta sig runt...

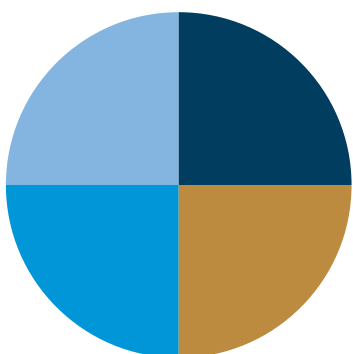
Den tydliga gatustrukturen gör det enkelt att orientera sig i Trollhättan, och de flesta avstånd är korta inne i centrum. Högskolan ligger i direkt anslutning till centrum och både resecentrum och busstationen ligger centralt. Detta gör det enkelt att ta sig runt som fotgängare och enkelt att hitta. Med cykel kan du nå de flesta stadsdelar och andra destinationer enkelt och på relativt kort tid.

...men en bildominerad miljö

RESVANEUNDERSÖKNING 2013

VISION 2030

Framförallt Drottninggatan men även Torggatan/Gårdhemsvägen är bildominerade i sin utformning och skapar barriärer och baksidor i staden. Dessa gator som ligger centralt och i direkt anslutning till många viktiga målpunkter har nästan uteslutande biltrafik och en miljö som avskräcker fotgängare och cyklister. Generellt är mycket av miljön i och kring centrum anpassad för bilar med stora rondeller och breda körbanor, vilket avspeglar sig i resandeandelen som domineras stort av biltrafik, även på kortare sträckor: 45 procent av de korta resorna (under 5 km) gjordes 2013 med bil*.

*Resvaneundersökning 2013

Rutnätstrukturen
och kanalen gör det
enkelt att orientera sig
i Trollhättan.

45%
AV ALLA RESOR
UNDER 5 KM
GÖRS MED BIL*

*RESVANEUNDERSÖKNINGEN
2013

Storskalig miljö med breda körfält, stora asfaltytor och med skyltning och detaljer anpassade för bilister

Stora rondeller som är svåra att navigera och röra sig i som fotgängare och cyklist

Underdimensionerade eller avbrutna trottoarer och låg kvalitet i fotgängarmiljön

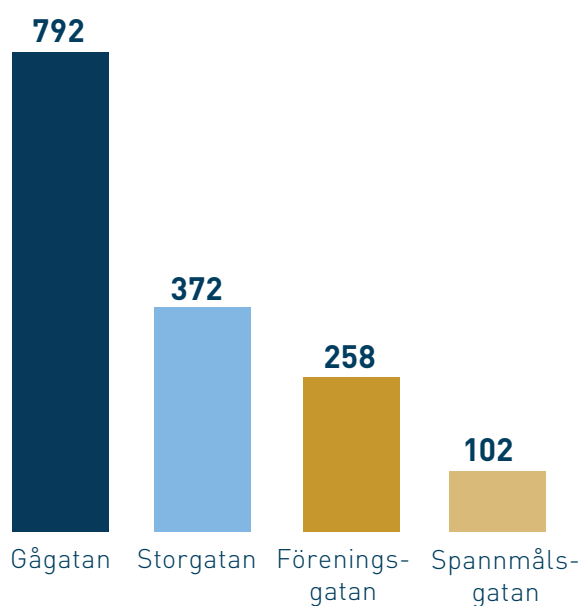
Avsaknad av övergångsställen och barriärer i fotgängarmiljön

Starka stråk nord-syd...

Trollhättan har vuxit upp kring kanalen, och gatorna orienterar sig efter denna. Huvudstråken i centrum; Spiköpromenaden, Strandgatan, Storgatan, Kungsgatan och Drottninggatan, går parallellt med kanalen och har alla en tydlig karaktär. Dagens handelsstråk och rörelsemönster följer i stor utsträckning dessa stråk.

...men oinbjudande tvärgator

**ANTAL FOTGÄNGARE
ONSDAGEN 27 MAJ KL 12-13**

Tvärgatorna som förbinder de nord-sydliga stråken är anonyma och ofta med en låg kvalitet på gaturummet och omgivande fasader. Detta gör att stråken inte upplevs som en del av en helhet, och

Få inbjudande
och öppna
fasader längs
tvärgatorna i
centrum

FASADKVALITET LÄNGS TVÄRGATOR

- A - AKTIV & INBJUDANDE
- B - INBJUDANDE
- C - MEDEL
- D - INAKTIV
- E - DÖD

Varken
gatumiljö,
fasadutformning
eller skyltning
signalerar att detta
är en plats för
människor

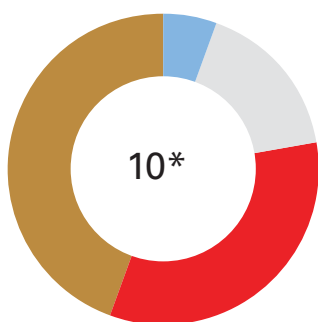
En stark grönstruktur...

Området kring Göta älv och Trollhätte kanal är en stor tillgång för hela Trollhättan som rekreativt stråk och plats för uppehållsaktiviteter. I tillägg finns det en serie med parkrum och trädkantade gator som gör att Trollhättan ger ett grönt intryck.

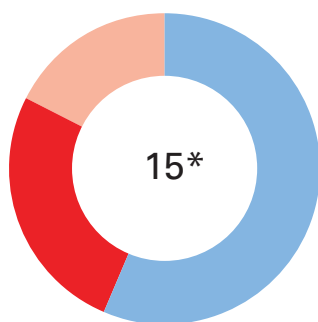

...men få aktiviteter som lockar

**MARIA ALBERTS
PARK**

**BETTY BACKS
PARK**

Många av parkerna och platserna i Trollhättan har en snarlik utformning utan tydlig identitet och karaktär. Det finns också få invitationer till aktiviteter i parkerna, och en dålig kontakt med omgivande byggnader och funktioner. I Maria Alberts park finns en lekplats som lockar en del barn, men generellt uppehåller sig få i parkerna.

UPPEHÅLLSAKTIVITETER ONSDAGEN 27 MAJ 12-16

(*Genomsnittligt antal)

*“Det bästa med
Trollhättan är vattnet
i stadsbilden”*

/man 52 år, Resecentrum

47%

av alla besökare till
kanalen kommer
1 gång per månad
eller mer sällan

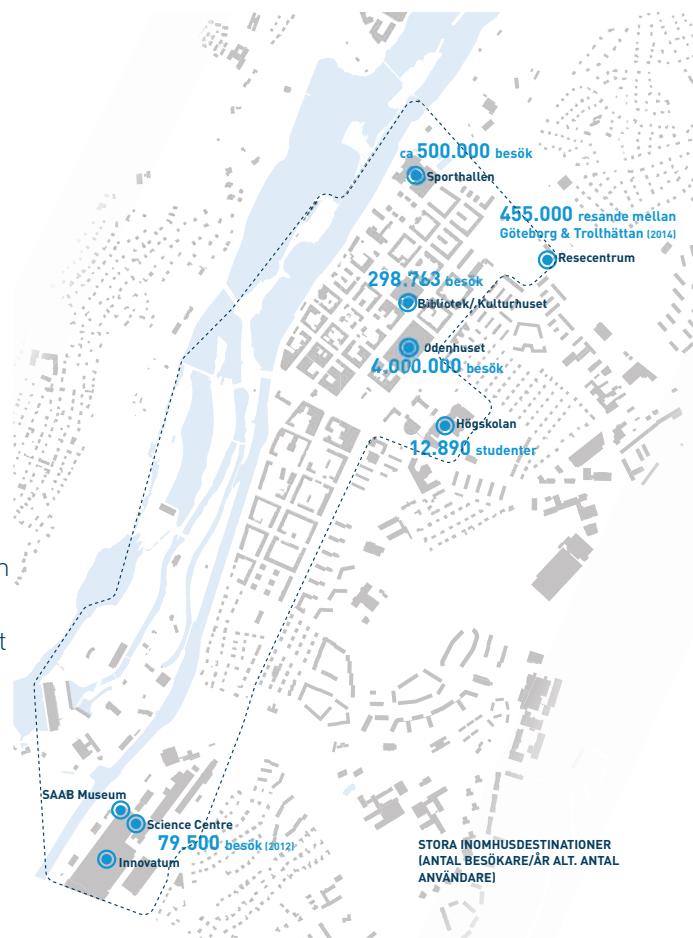

*“Det saknas sådant
som ej är kommersiellt
i centrum””*

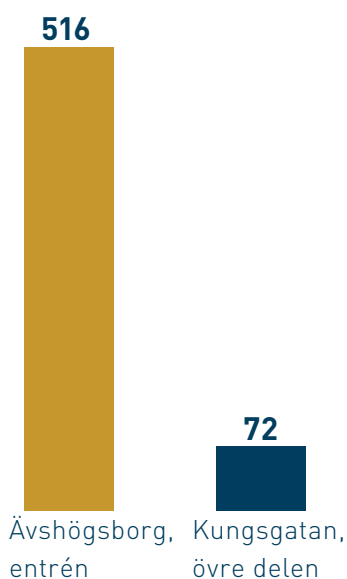
/kvinna 24 år, Odenhuset

Fullt av liv...

Det finns många välbesökta destinationer i centrum som många människor använder både för arbete, studier och rekreation. Älvshögsborg, Högskolan, Folkets Hus Kulturhuset, Resecentrum och Kommunhuset har ett stort antal besökare varje dag. Detta ger underlag till ett aktivt stadsliv i centrala Trollhättan, där man med ett attraktivt centrum kan locka fler att stanna längre i centrum. Med en bättre kvalitet i stadsrummen kan man dessutom locka fler att röra sig till fots och på cykel mellan destinationerna, vilket bidrar till en mer hållbar och levande stad.

...men det är gömt inomhus

**ANTAL FOTGÄNGARE
MÅNDAGEN DEN 9 MARS KL 19-20**

På många platser i Trollhättan är livet "gömt" bakom slutna väggar och osynliga entréer, och blir inte en del av stadslivet i Trollhättan. Levande och aktiva byggnader som Folkets Hus Kulturhuset, Innovatum och Älvshögsborg har en dålig kontakt med utemiljön kring byggnaderna, och bidrar inte till stadslivet i någon stor utsträckning. Detta gör att centrum kan upplevas som "dött" även om många människor faktiskt vistas där.

ca
600.000
besökare totalt per år på
Folkets Hus Kulturhuset

500.000
besökare per år men
helt anonym ingång

En blandning av människor...

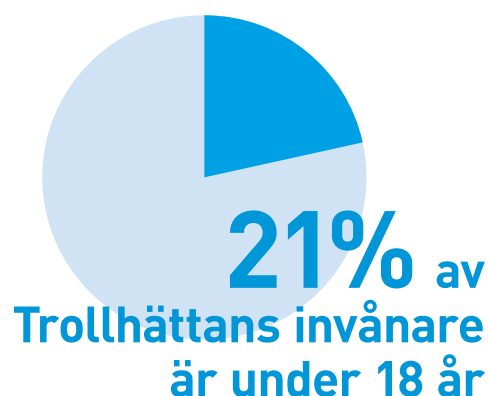
Det finns många destinationer för olika användargrupper i centrala Trollhättan, med högskola och andra skolor i direkt anslutning till centrum, handel, kultur, arbetsplatser och bostäder. Detta ger underlag för ett varierat stadsliv och möjlighet att skapa olika typer av aktiviteter.

Speciellt några grupper innebär en stor potential för ett utvecklat stadsliv; studentbefolkningen, den relativt höga andelen barn & unga, och invånare med olika bakgrund

1650 Studenter
bor i Trollhättan*

* endast programstudenter, från Studentbostadsutredning 2013/2014

...men en likriktad miljö

“Det finns inget för de äldre barnen och ungdomarna!”

/Medborgardialog, Högskolan

Många av de offentliga rummen i Trollhättan har en likartad utformning och påminner om varandra. Även om det kan vara positivt att platserna är flexibla och kan användas på flera sätt, saknas det invitationer för andra typer av aktiviteter.

RESECENTRUM

HÖGSKOLEPLATSEN

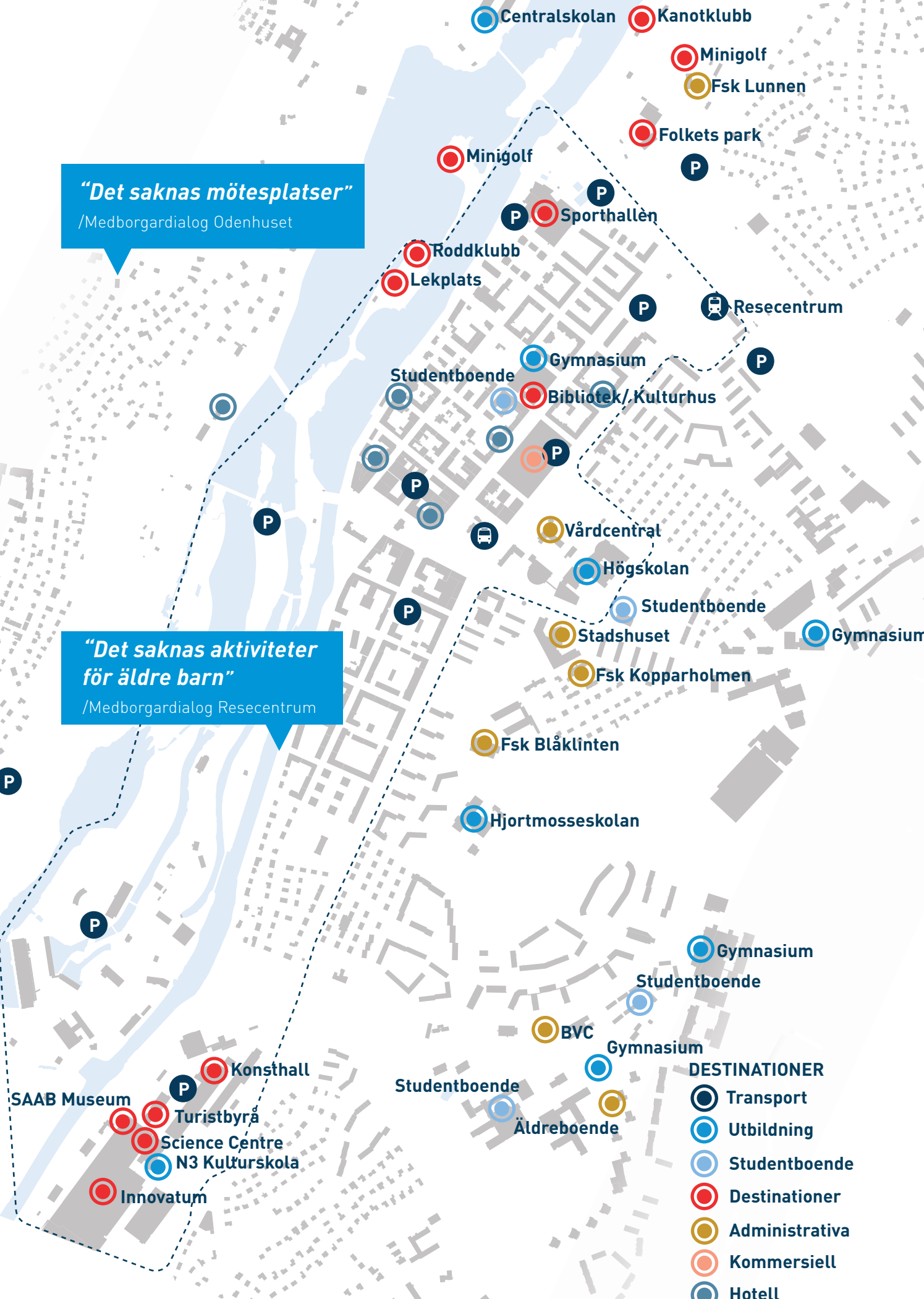
DROTTNINGTORGET

“Det saknas mötesplatser”

/Medborgardialog Odenhuset

“Det saknas aktiviteter för äldre barn”

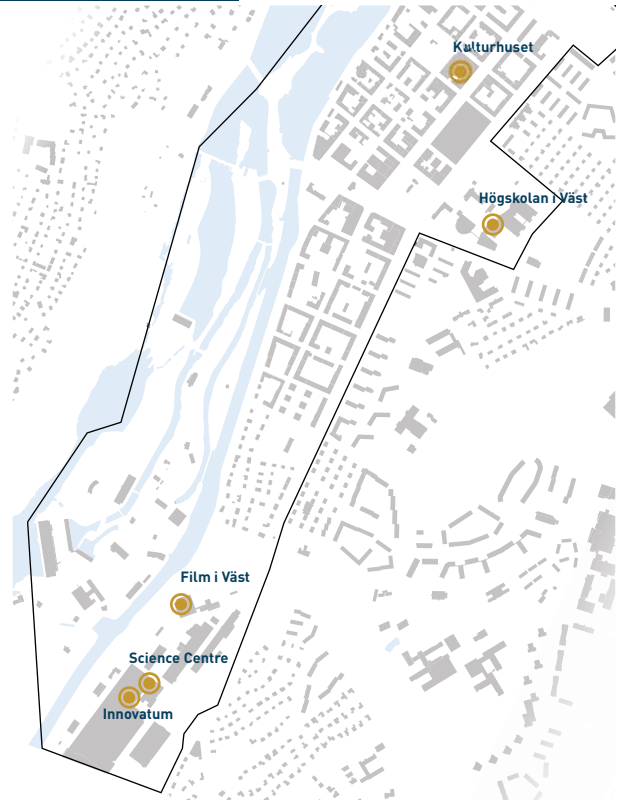
/Medborgardialog Resecentrum

- DESTINATIONER**
- Transport
 - Utbildning
 - Studentboende
 - Destinationer
 - Administrativa
 - Kommersiell
 - Hotell

En innovativ kultur...

Trollhättan har en väldigt stark tradition av innovation och innovativa verksamheter, både när det gäller teknik och kultur. exempelvis NOHAB och SAAB som historiskt har haft stor inverkan på utvecklingen av Trollhättan. Innovatum, Film i Väst, Högskolan i Väst och andra verksamheter fortsätter i denna tradition av innovation och lärande och bidrar både ekonomiskt och till stadens identitet och varumärke.

...som inte syns i stadsrummen

När man vistas i Trollhättan är det svårt att få syn på den innovativa kulturen och den lärande miljön som högskolan erbjuder. Få studenter använder centrum som en del av deras vardag, på grund av att det finns få aktiviteter som är riktade mot dem. Även Innovatum som är en spännande miljö ligger isolerat och är svår att hitta till utan bil. Uterummen erbjuder inte en stimulerande miljö och har dålig kontakt med det som sker inomhus.

“Jag besöker ofta Innovatum med barnbarnen”

**En
spännande
miljö för alla
åldrar...**

foto: Expology

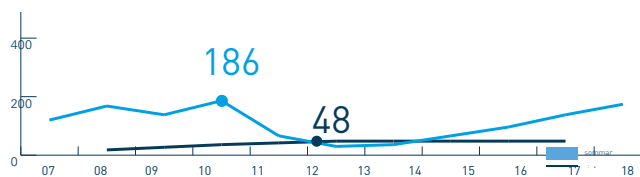
“Jag åker ofta direkt hem efter högskolan, är sällan i centrum”
/kvinna 29 år, Högskolan

**...kunde
något finnas
även här?**

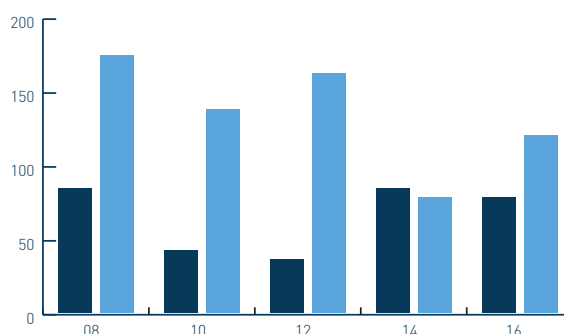
En myllrande sommarstad...

Liksom många svenska städer lever Trollhättan upp under sommaren och speciellt många besöker staden under Fallens dagar, då vattnet släpps på i Trollhättefallen, och det pågår en rad events och konserter i stadens offentliga rum.

Slussarna och kanalen i sig är ett populärt besöksmål hela sommaren, båttrafiken ökar och får kanalen att leva upp ytterligare. Trollhättan har även en rik filmhistoria som uppmärksammas på t.ex Storgatan i form av stjärnor i beläggningen.

Sommar/Vinter på Strandgatan. Gatan har ett jämnt lågt flöde under dagen på vintern och ett högre mer varierande flöde på sommaren.

Sommar/Vinter på Klaffbron

...men stor skillnad på vintern

STRANDGATAN

Sommar
(Rollin Bistro, Instagram)

Vinter

På vintern koncentreras livet runt gågatan - som med Oden samt restauranger och nöjen drar besökare året runt. Även kanalrummet håller sig aktivt under den kallare årstiden, men i betydligt lägre grad än på sommaren.

På en vardag i maj mäter vi lägre tal för gågatan än i mars - men nivåerna stiger på andra håll i staden som Strandgatan, på Klaffbron och tvärgatorna.

MARIA ALBERTS PARK

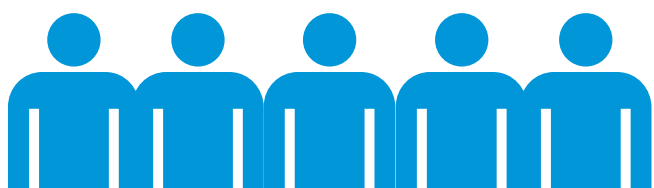
Midsommar (Instagram)

Vinter

EVENTKALENDER

Få
aktiviteter
oktober -
april

100.000

besök årligen under Fallens dagar

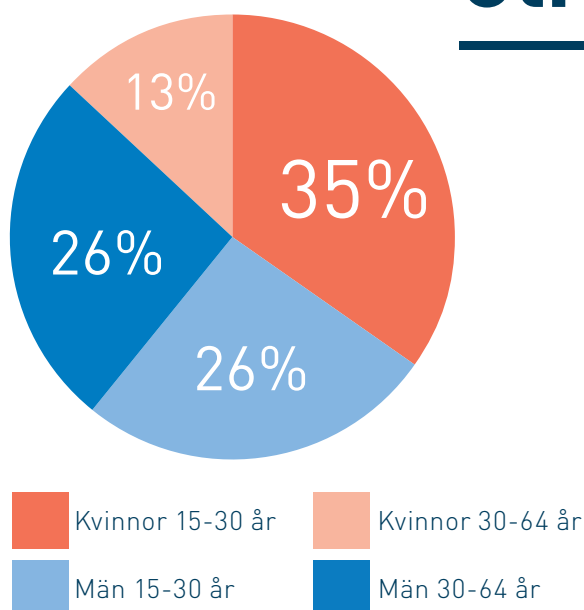
källa: <http://www.vastsverige.com/sv/visittrollhattanvanersborg/EvenemangThnVbg/Sok-evenemang/>

Ett uppskattat krogliv...

Trollhättan har ett uppskattat restaurang- och nattliv med fokus kring Kungsgatan. Flera uteserveringar ger liv i området kvällstid under sommarhalvåret, och utelivet återkommer flera till under medborgardialogen som en positiv aspekt av Trollhättan centrum.

...men centrum upplevs som otryggt på natten

FÖRDELNING AV ÅLDER & KÖN PÅ DROTTNINGTORGET KL 20, ONSDAGEN DEN 27 MAJ

På grund av en upplevd otrygg miljö, försvinner barn och äldre under kvällstid i Trollhättan. På Drottningtorget registreras ingen under 15 eller över 65 kl. 20 en vardagskväll i maj, ett tecken på att kvällslivet inte är för alla.

Också Strandgatan och kanalrummet töms på folk kvällstid, förutom i söder där uteserveringen ger liv. De norra delarna saknar dock kvällsöppna aktiviteter i närheten som kan bidra till passiv övervakning.

*"I centrum är det mycket
bråk"*

"Busstorget är otryggt"

/Trygghetsmätningen, Demokratidagen

KVÄLLSDESTINATIONER

- Kultur
- Restauranger
- Barer

Många cyklar...

Trollhättan är redan idag en cykelstad med en relativt hög andel vardagscyklister*. Avstånden är relativt korta och centrum är platt vilket ger förutsättningar för att kunna ta sig runt enkelt.

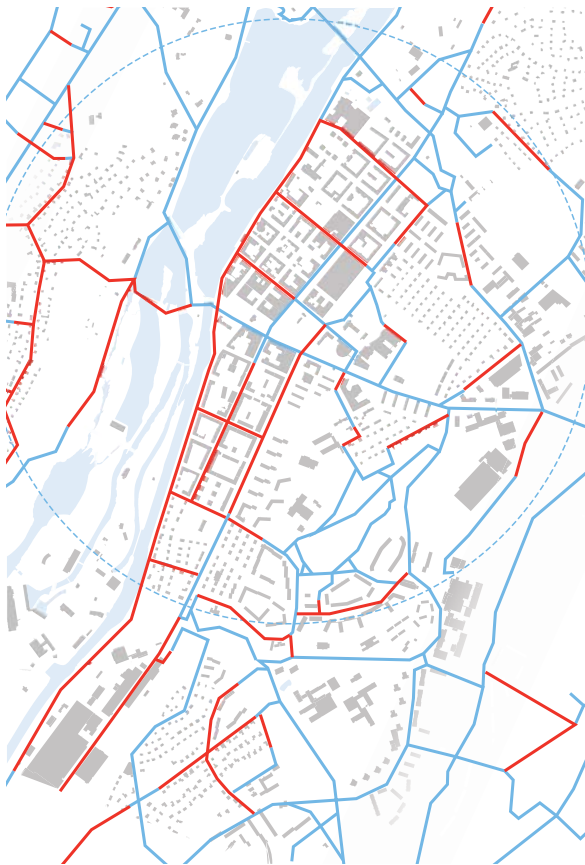
I stadens egna mål för utvecklingen nämns cykling som en viktig pusselbit för att skapa förutsättning för att staden ska kunna utvecklas på ett bra sätt. Med en relativt platt geografi, korta avstånd och en stor studentbefolkning finns också en potential för ökad cykling.

14%
vardagscyklister*

*andel som anger cykling som huvudsaklig resväg (resvaneundersökningen 2013)

...men infrastrukturen har brister

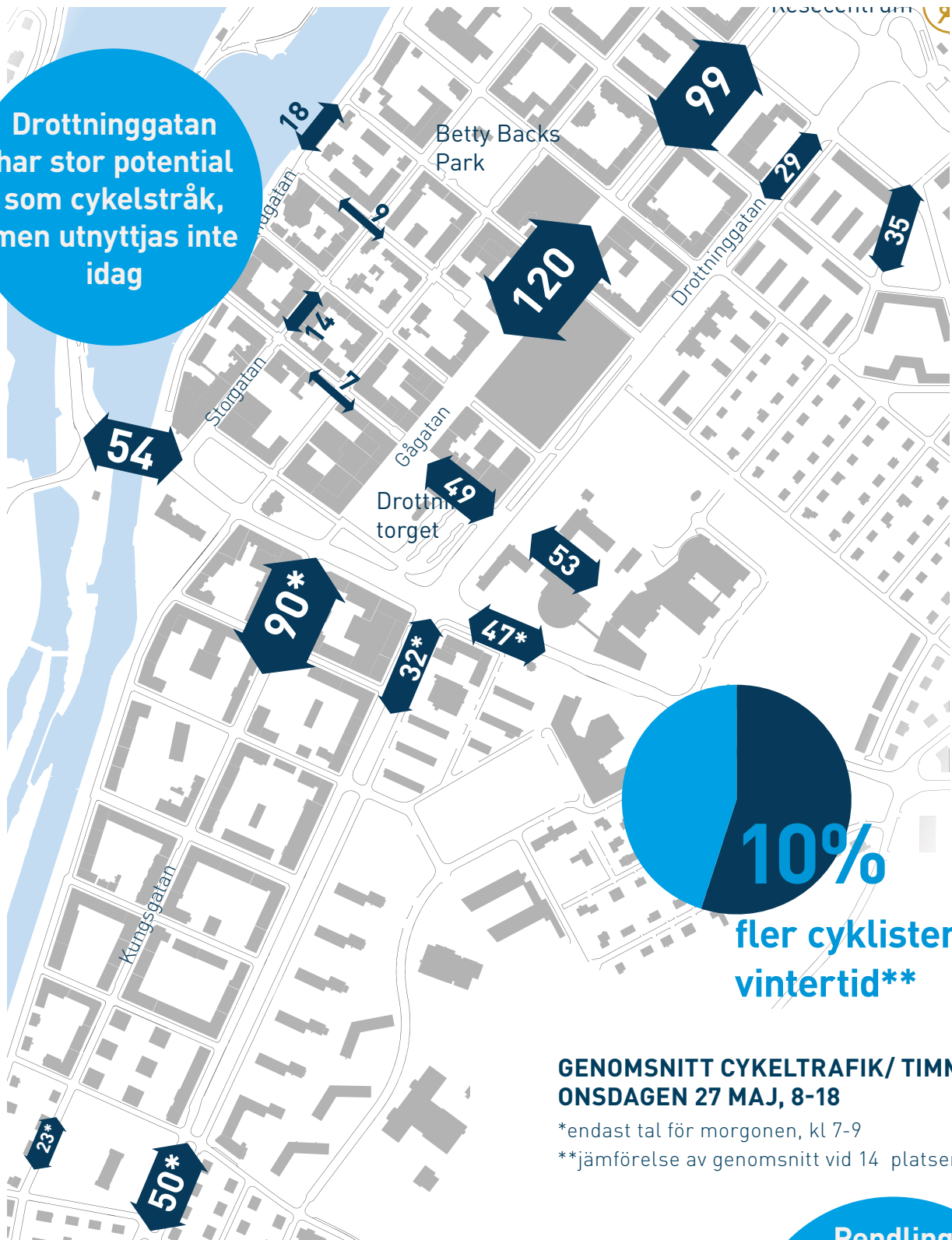

/ CYKELBANOR I TROLLHÄTTAN
/ MISSING LINKS

Dubbelriktade cykelbanor är en enkel lösning men den skapar konflikter och potentiella olycksrisker i korsningar, när cyklister kommer i hög fart från "fel" håll. Blandade, cykel- och gångvägar kan också skapa konflikter eftersom hastigheten är så olika, speciellt när antalet cyklister och gående ökar. I dessa situationer bör cyklister och fotgängare separeras.

Idag är det bättre cykelförhållanden ut från staden, men cykelbanor är inte en naturlig del av centrala stadens nätverk. Cykelbanor behövs inte på stadsgator med långsam trafik, men vissa av huvudstråken saknar idag en tydlig indelning och prioritering för cykling.

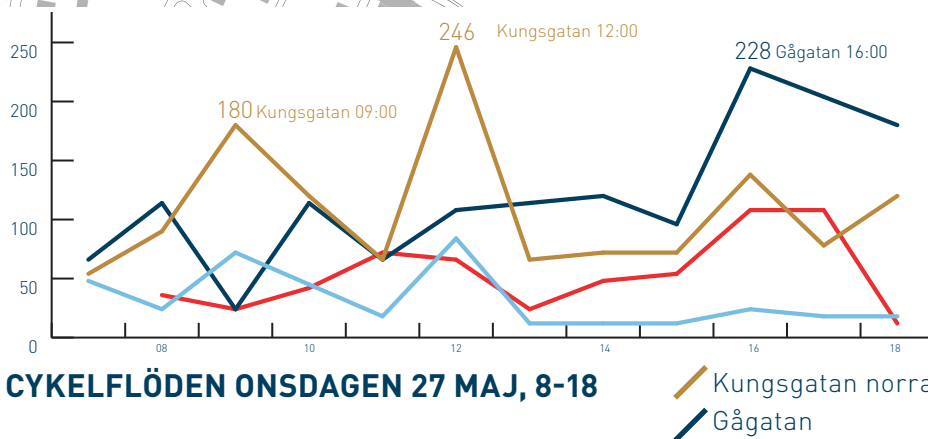
Drottninggatan har stor potential som cykelstråk, men utnyttjas inte idag

**GENOMSnitt CYKELTRAFIK/ TIMME
ONSDAGEN 27 MAJ, 8-18**

*endast tal för morgonen, kl 7-9

**jämförelse av genomsnitt vid 14 platser

Pendling ger toppar under morgon och kväll - gågatan trafikerad också under lunchen.

Blandade och dubbelriktade cykel- och gångstråk skapar konflikter när antalet cyklister ökar

Låg prioritet för cyklister - hinder i cykelbanan

**Gång-/
cykelstråket i
allén är avskärmat
från handelslivet
längs gatan**

**Cykelparkering
saknas vid vissa
strategiska
ställen**

Analys fokusområden

Svårt att orientera sig från resecentrum

Resecentrum är en av stadens mest välbesökta platser och många första möte med Trollhättan. Platsen är viktig både för pendlare som besöker platsen dagligen och för besökare som får sitt första intryck av Trollhättan här.

UTSATT MILJÖ FÖR VÄNTANDE

Det finns en plats för uppehåll framför stationen - men den är omgiven av gator och parkering och ligger som en ö i trafiklandskapet. Platsen är utsatt för väder och vind utan väggar som skyddar, och den södervända stationsfasaden används inte för uppehålle.

SVÅRT ATT ORIENTERA SIG

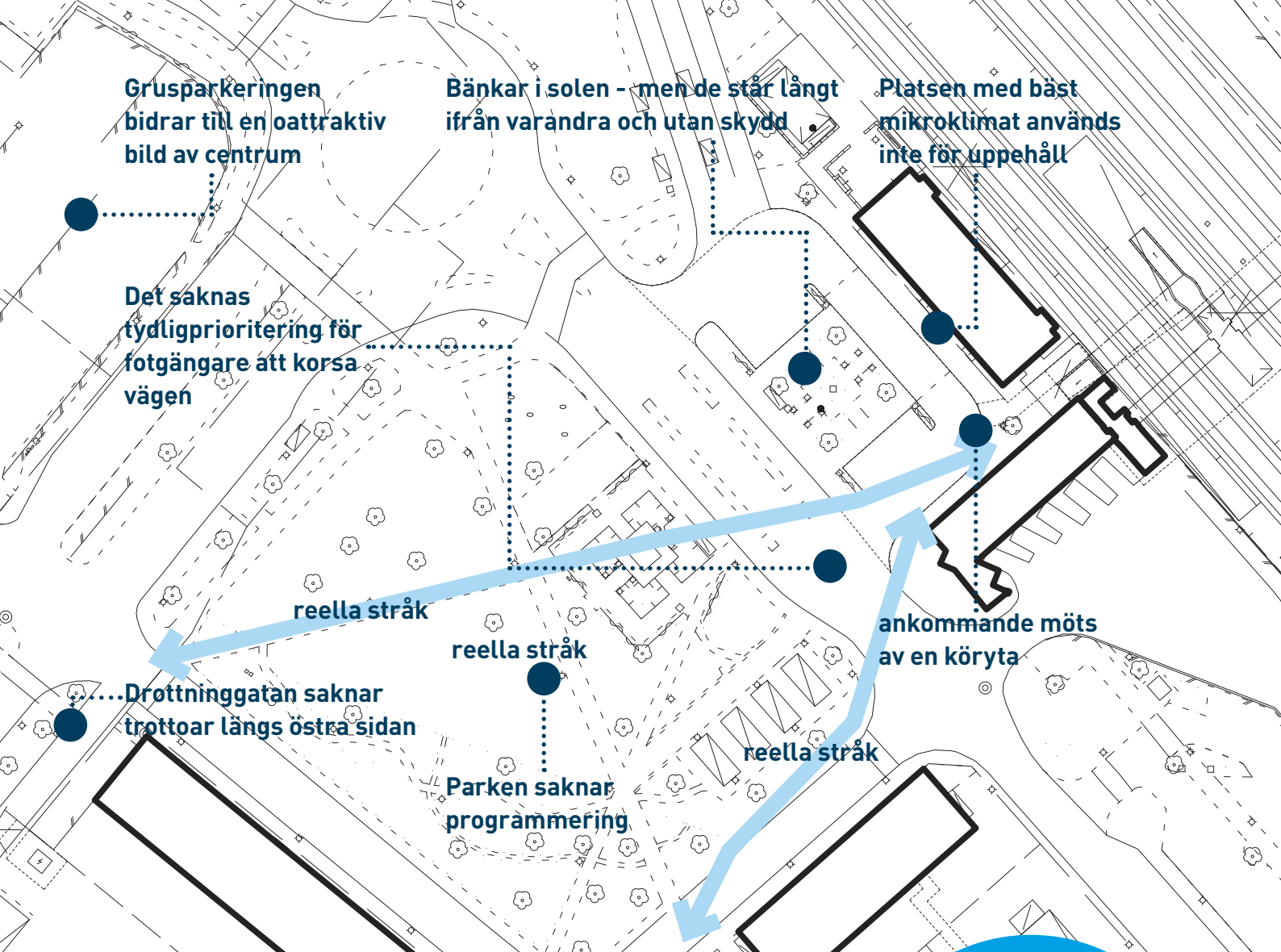
Den fysiska miljön avspeglar inte de många besökarna. Det finns viss skyltning ned mot staden, men ganska liten - det är svårt att veta vilken rutt man bör ta mot centrum om man inte undersökt det i förväg.

MILJÖN INTE ANPASSAD TILL FOTGÄNGARNA

Det saknas ett tydligt övergångsställe och eller en tydlig markering att fotgängarna har prioritet, vilket gör det osäkert för både fotgängare och bilister vem som har företräde.

Drottninggatan - koppling och barriär

Drottninggatan länkar samman Resecentrum, Drottningtorget och Innovatum. Den är således en viktig koppling som idag fungerar bäst för bilister, med lågt antal övriga trafikanter - speciellt cyklar.

TRAFIKSEPARERAD MILJÖ

Sektioner av gatan är trafikseparerade, och man leds som cyklist eller fotgängare ut på en separat gc-bana åtskild av en grönyta. Detta bidrar till att skapa en bildominerad miljö och gör det otidligt för andra trafikanter var man ska röra sig. Längs delar av Drottninggatan kan man inte röra sig till fots med plötsliga avbrott av trottoarer och onödiga barriärer.

EN BARRIÄR ATT KORSA

På grund av sin utformning är det svårt att korsa gatan, det finns få övergångsställen, bufferzoner längs gatan och staket för att hindra att folk korsar gatan. Detta innebär extra svårigheter eftersom man inte kan gå eller cykla på båda sidor, och således har behov av att korsa gatan för att nå sin destination.

BAKSIDOR MOT GATAN

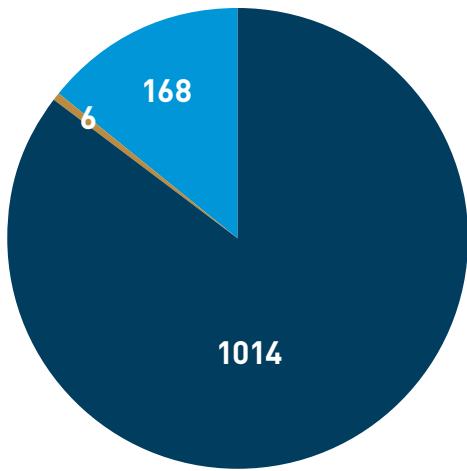
Drottninggatan passerar många av de viktigaste byggnaderna och platserna i staden exempelvis Odenhuset, Maria Alberts park och Drottningtorget, men alla platser vänder sina baksidor mot gatan. Detta bidrar till den bildominerade karaktären av gatan.

OATTRAKTIVA SIDOGATOR

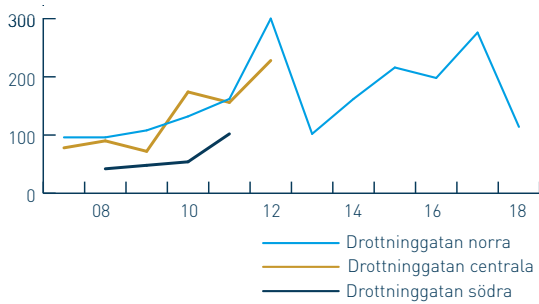
De uppgraderade sidogatorna i centrum avslutas alla vid Kungsgatan, och miljön från Drottninggatan till Kungsgatan är oattraktiv för fotgängare och cyklister.

- Bilar
- Cyklar
- Fotgängare

ANTAL TRAFIKANTER PÅ DROTTHINGGATAN KL 16, TISDAG 10 MARS

AVSAKNAD AV VIKTIGA ÖVERGÅNGSSTÄLLEN

INGEN TROTTOAR LÄNGS GATAN

OTYDLIG OCH OINBJUDANDE KOPPLING TILL INNOVATUM

- Viktig destination
- Viktiga stadsrum
- Parkrum
- Existerande övergångsställen
- Inaktiva/ trafikdominerade kantzoner
- Trottoar saknas
- Övergångsställe saknas
- 62 Fotgängare genomsnittstal

Drottningtorget - stort och odefinierat

Drottningtorget är stort och dess kanter är idag inte heller definierade - man upplever inte platsen som ett rum utan en serie platser som flyter in i varandra.

ANVÄNDNING

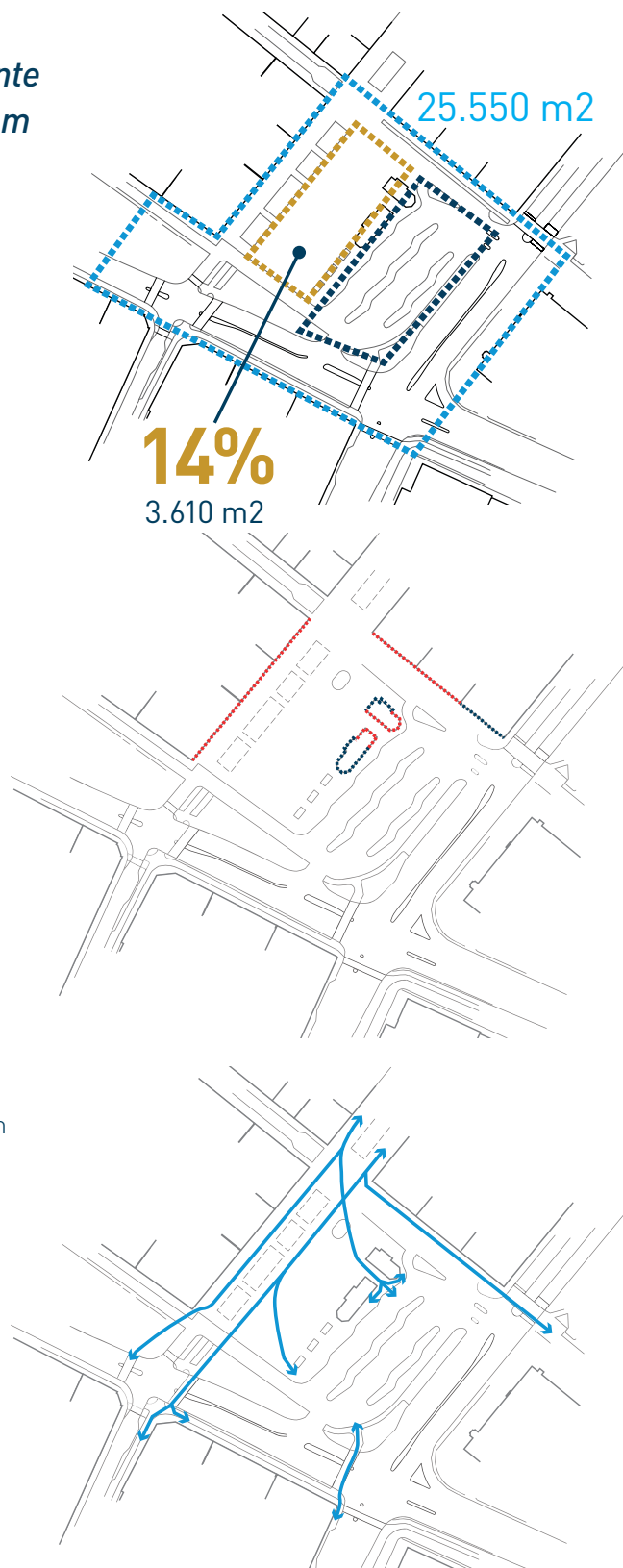
Drottningtorget upplevs som stort till vardags då inga speciella events håller till där. Det som utgör själva torgytan är egentligen bara 14 % av den öppna platsen definierad av omgivande bebyggelsen, trafikrum, parkeringsplatser och busstationen tar upp mycket av ytan men bidrar inte till en god miljö på platsen.

TORGET ÄR OMGIVET AV TRAFIK

Drottningtorget har flera utmaningar att möta, varav en är dess kanter. Torget fortsätter inte helt ut till byggnadskanten då allén och cykelbanan egentligen utgör platsens kant. På andra sidan finns så ännu en gångzon samt uteservering helt invid byggnaden.

ATT TA SIG TILL TORGET

Det finns stor flexibilitet när det gäller att korsa torget diagonalt på själva torgytan. Samtidigt begränsas rörelsen rejält längs nord-västra sidan av de buskar som växer längs cykelvägen. På själva bussytan finns det inte indikerat var man som fotgängare ska gå.

**Drottningtorget
är omgivet av
trafik**

Gehls 12 kvalitetskriterier*

Trygghet/
skydd

mot
trafik

mot
brott

mot
väder

Bekvämlighet

att gå

att stå/
stanna

att sitta

att se

att prata/
lyssna

att vara
aktiv

Njutning

mänsklig
skala

mikro-
klimat

estetisk
kvalitet

*samlad bedömning av kvaliteten på en plats utifrån ett mänskligt perspektiv

Bra

Medel

Dåligt

Drottningtorget - Många passerar - få stannar

Många passerar dagligen i närheten av Drottningtorget, platsen ligger i direkt anslutning till många av de viktigaste stråken och är också en kollektivtrafikknutpunkt. Men få människor väljer att stanna upp och använda platsen mer aktivt.

ANVÄNDNING DOMINERAT AV ATT VÄNTA PÅ KOLLEKTIVTRAFIK

De flesta som vistas på Drottningtorget idag gör det för att vänta på kollektivtrafik. Det innebär en stor "kundkrets" för platsen och att människor från många delar av Trollhättan vistas där dagligen, men också att många som är på platsen idag inte är där på grund av platsens kvalitet eller utbud. För att göra det mer attraktivt att vistas på platsen för alla som väntar, och för att locka människor som passerar, behövs fler inbjudningar till vistelse.

FRIVILLIGA AKTIVITETER KLISTRAS RUNT MAT OCH MARKNAD

De aktiviteter som inte är relaterade till transport är i hög grad kommersiell och samlad runt matvagnar och marknadsståndet. När solen skiner fylls de populära bänkarna vända mot söder upp - och de som söker skugga söker sig till bänkarna på motsatt sida då de står under rejäla träd.

OTRYGGT PÅ KVÄLLEN

Enligt Trollhättan Stads trygghetsmätning upplever många Drottningtorget som otryggt kvällstid. Färre och färre uppehåller sig på torget kvällstid då funktionerna stänger. Känslan av otrygghet kan både komma sig av att det är för få människor på torget samtidigt som vissa upplever att bar- och restauranglivet skapar en alltför stökig kvällsmiljö vissa kvällar.

Drottningtorget bjuder idag inte in till lek - en av anledningarna till att den yngre målgruppen inte är så stor på torget

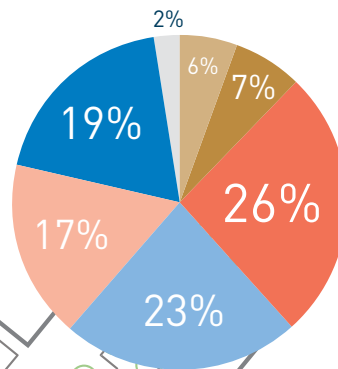

Marknadsståndet hjälper till att aktivera torget, men det saknas idag aktiva icke-kommersiella aktiviteter

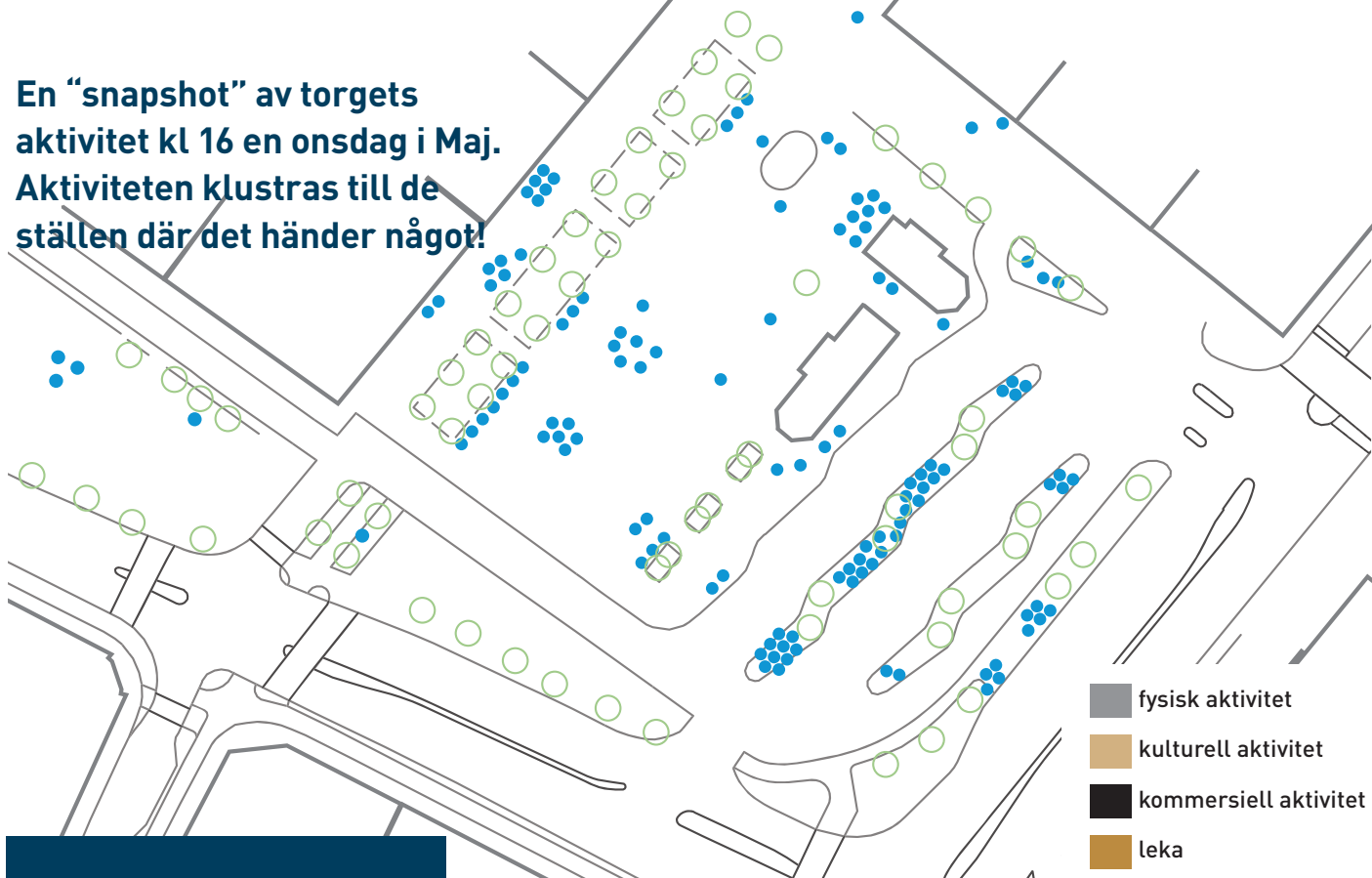
Om kvällen töms torget på liv.

Endast 2 % är över 65 år trots att den åldersgruppen utgör 19 % av kommunens befolkning

- 65 år+
- 30-64 år män
- 30-64 år kvinnor
- 15-30 år män
- 15-30 år kvinnor
- 7-14 år
- 0-6 år

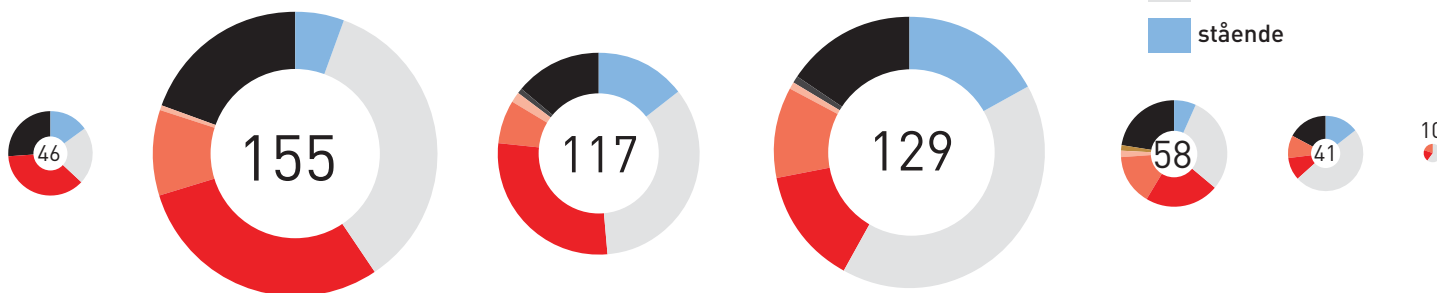
En "snapshot" av torgets aktivitet kl 16 en onsdag i Maj. Aktiviteten klustras till de ställen där det händer något!

- fysisk aktivitet
- kulturell aktivitet
- kommersiell aktivitet
- leka
- ligga ner
- klappstolar
- sekundär sittplats
- cafe
- bänkar
- vänta på kollektivtrafik
- stående

Lunchtimmen - Mest aktivitet och flest "frivilliga" aktiviteter

Övervägande folk som står/ väntar på bussen kl 16

KL 10

12

14

65

16

18

20

22

Strandgatan - Parkering på bästa läge

AKTIVITETEN FINNS DÄR NÅGOT HÄNDER...

På platser där man finner något speciellt finner vi även de icke-kommersiella aktiviteterna. Där det placerats en bänk med spännande design dyker det under dagen ständigt upp nya besökare som njuter av platsen, som är inbjudande.

Identitetskapande bänk med olika sittmöjligheter.

MYCKET PARKERING PÅ BÄSTA LÄGET

Bilparkering finns idag placerad på första parkett mot vattnet. Parkeringen blockerar bryggan från Strandgatan visuellt längs långa sträckor, och gångstråket är relativt smalt och avkopplat från själva Strandgatan och byggnaderna.

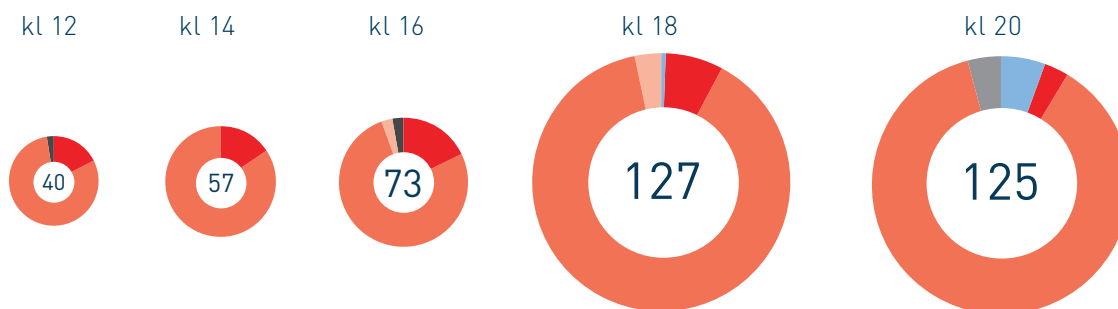
Delar av Strandgatan upptas av parkering

STRANDGATAN ÄR EN KVÄLLSDESTINATION

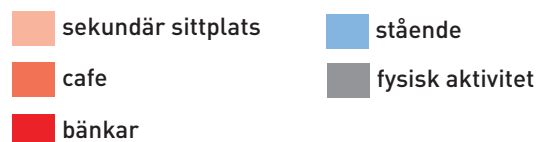
Medan aktiviteten sjunker efter kl 18 på andra platser i staden så stiger den nere på Strandgatan.

Strandgatan är aktiv kvällstid

UPPEHÅLLSAKTIVITETER PÅ STRANDGATAN (ONSDAG 27 MAJ 2015)

A photograph of a wooden dock on a canal. A person is fishing from the dock. Three other people are standing on the dock, talking. There is fishing gear, including a bag and a box, on the dock. In the background, there are trees and a bridge.

Människor
väljer att stanna
där det finns en
inbjudan
till det

*“Det behövs fler
platser att umgås på
vid kanalen”*

/Medborgardialog, Högskolan

A photograph of a street scene. On the left, there is a yellow building with a cafe. People are sitting at an outdoor table in front of the cafe. The street is paved with cobblestones. There are trees and a bicycle on the right.

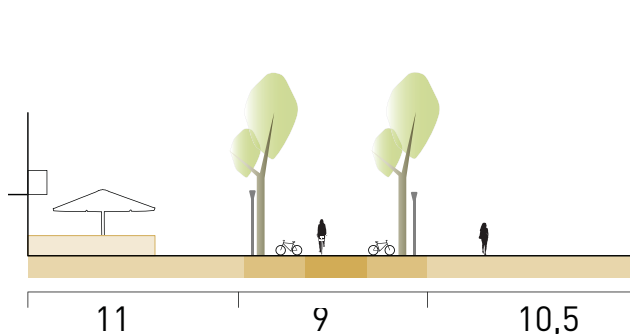
85% av alla
som uppehåller sig på
Strandgatan **sitter**
på café

Kungsgatan - Stadsrum eller transportsträcka?

Kungsgatan är stadens paradgata och centrum för handels- och nöjeslivet. Men skalan är stor och användningen av allén som huvudcykelstråk gör att gatan upplevs som en transportsträcka.

PLATSDISTRIBUTION

Allérummet används som cykelstråk och avskärmas från gångytorna genom cykelparkeringar och buskage. Detta skapar en barriär och försvårar kontakten mellan de två sidorna. Skyltningen är otydlig så fotgängare använder cykelbanan som gångstråk med konflikter som följd.

GATUUTFORMNING

Allén ger gatan sin karaktär och ger det stora gaturummet mer mänskliga proportioner speciellt sommartid. Men allén bidrar också till en linjär karaktär och bidrar till känslan av genomfartsstråk. Utformning av cykelställ, bänkar och beläggning känns daterad och upplevas av Trollhätteborna som mindre attraktiv.

VIKANDE AFFÄRSLIV

På grund av konkurrens från externhandel och brist på en attraktiv miljö i stort, har handeln svårt att klara sig på egen hand längs gågatan. Restauranger och utställningar har tagit över i högre utsträckning längs gatan.

GATULIV

Det finns flera viktiga destinationer längs gatan, exempelvis Kulturhuset, Odenhuset och Drottningtorget, men få aktiviteter som lockar folk att stanna upp. Den största delen av gatulivet bidrar uteserveringarna med.

mer än
50%

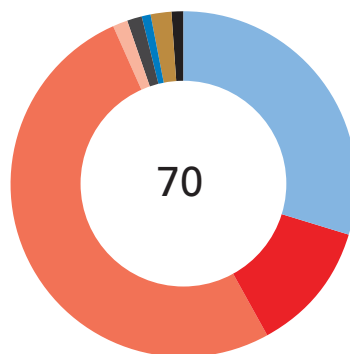
av alla som uppehåller sig på gågatan sitter på uteserveringar

Gågatan är en samlingspunkt för alla Trollhättebor

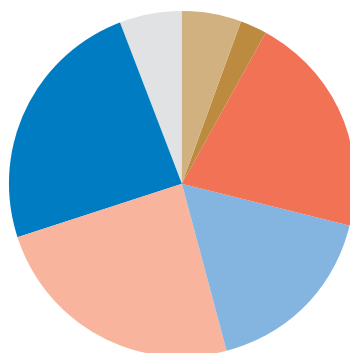

UPPEHÅLLSAKTIVITETER KL 12-16 ONSDAG 27 MAJ (GENOMSNIITTLIGT ANTAL)

- fysisk aktivitet
- kulturell aktivitet
- kommersiell aktivitet
- leka
- ligga ner
- klappstolar
- sekundär sittplats
- cafe
- bänkar
- vänta på kollektivtrafik
- stående

FÖRDELNING ÅLDER & KÖN ONSDAG 27 MAJ KL 15

- 65 år+
- 30-64 år män
- 30-64 år kvinnor
- 15-30 år män
- 15-30 år kvinnor
- 7-14 år
- 0-6 år

Betty Backs Park - avskärmad från staden

EN MUR AV GRÖNSKA RUNT PARKEN

Betty Backs Park är en grön oas i stadskärnan, men grönskan som är planterad runt parken skär också av den - och den känns på sina ställen som en isolerad plats. I februari 2012 genomfördes en trygghetsrond i Trollhättan och en av de punkter som kom upp var just ansning av buskagen runt Betty Backs Park. Det är fint att det finns rumsligheter i parken, dock är en bättre visuell kontakt med omgivande gator och byggnader viktig ur trygghetssynpunkt.

Betty Backs park känns avskuren från sin omgivning

VACKER OMGIVNING - MEN FÅ AKTIVITETER

Betty Backs Park är vacker och har en speciell stämning - därför finner man den bland favoriterna bland Trollhättans platser i användardialogen. Dock finns den också bland de platser som pekas ut när det gäller platser i behov av förbättring. Förutom att promenera, sitta på bänkar och sitta på café-terrassen finns inga andra speciella aktiviteter i parken

Betty Backs Park uppges vara både en favoritplats och en plats som behöver förbättras

DÅLIG KONTAKT MED KULTURHUSET

Kulturhuset vänder ryggen åt Betty Backs park, som trots närheten till konsertsal, bibliotek och andra funktioner som ryms i byggnaden inte drar nytta av detta. Den döda fasaden och omgivande gatorna bjuder inte in till interaktion med omgivningen.

Kulturhusets baksida mot parken.

Få aktiviteter i Betty Backs Park och få aktiviteter av olika typ

Uteserveringen - parkens mest aktiva plats men avskärmd från grönyrtorna

Tät grönska

trappor från

Café

Sittplatser

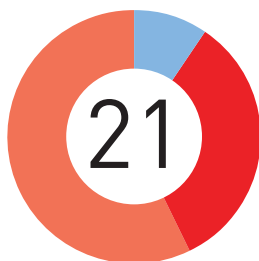
Otydlig entré från Storgatan

Betty Backs Park omgiven av täta och höga buskage till c:a 75 %

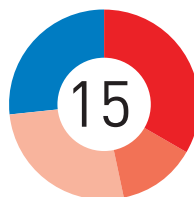
Kulturhuset vänder baksidan mot parken

Aktivitet i Betty Backs Park

(Onsdag 27 Maj 2015, totalt antal människor)

12.00

14.00

16.00

- ligga ner
- stående
- sekundär
- cafe
- bänkar

Rekommendationer

Introduktion: Bygg på de existerande goda kvaliteterna!

DOKUMENTERA, UTVÄRDERA OCH FÖLJ UPP INSATSER I STADSRUMMEN!

Flera projekt har redan implementerats i Trollhättan som bidrar till ett mer attraktivt centrum, både tillfälliga och permanenta projekt. För att skapa en positiv spiral och en medvetenhet både internt hos kommunen och i relation till andra aktörer och medborgare, bör projekten dokumenteras ordentligt, utvärderas och följas upp. Kan ett lyckat tillfälligt projekt förlängas eller återkomma mer frekvent? Behöver man komplettera eller förändra något i ett genomfört projekt för att locka fler användare eller göra upplevelsen än mer attraktiv?

TÄNK HOLISTISKT, PRIORITERA OCH SKAPA SYNERGIEFFEKTER!

Genom att samordna projekt och investeringar i tex infrastruktur och utbildning med stadslivsambitioner, kan man få ett mer effektivt utnyttjande av skatteresurser och skapa synergieffekter på sikt. Infrastrukturprojekt bör i första hand inriktas mot att skapa ett mer hållbart trafikmönster och bjuda in till en större andel cyklister och gående. På samma sätt kan en skolgård bli en del av ett mer attraktivt stadsrum. Projektet med ett uppgraderat Drottningtorg bör på samma sätt ha ett tydligt mål om att skapa ett mer inkluderande och levande stadsrum i stort.

Köpenhamn

PRIORITERING AV MJUK TRAFIK

Köpenhamn har satsat mycket på nya förbindelser i hamnen - men enbart nya cykel- och fotgängarbroar har byggts, ett tydligt tecken på en medveten prioritering av mjuka trafikanter.

RESERVERA EN LITEN DEL AV PROJEKTBUDETEN TILL UTVÄRDERING OCH JUSTERING!

Skrotnisses
lekplats
erbjuder en
unik och kreativ
miljö med lokal
anknytning

SKROTNISSE

Telefon: 25687

Köper och säljer!

Foto: MK - Trollhättan.com

Pop-up
restaurang på
Strandgatan
- en kortlivad
men populär
upplevelse

Strategier för stadsliv & rum

Baserat på den översiktliga analysen av Trollhättan centrum i stort har vi angett fem teman för att styra utvecklingen av de offentliga rummen i Trollhättan. Dessa teman har ett antal delstrategier som handlar om utveckling inom ett speciellt område eller på en speciell plats.

1. Välkomnande Trollhättan!

Genom att skapa bättre förplatser till både viktiga ankomstpunkter och viktiga destinationer i staden, kan vi skapa en stad som upplevs som inbjudande och välkomnande för alla invånare och besökare!

2. Innovativa Trollhättan!

Utveckla stadsrummen för att synliggöra och tillgängliggöra den tradition och kultur av innovation och lärande som finns i Trollhättan. Låt de innovativa verksamheterna synas i stadsrummen och ge möjlighet att använda stadsrummen för arbete och studier.

3. Levande Trollhättan!

Utveckla stadsrummen som arena för vardagsliv och fest, med en variation av olika möjligheter till sociala möten, rekreation, handel och arbete.

4. Trollhättan för alla!

Se till att det finns invitationer till aktiviteter och vistelse för alla användargrupper i Trollhättan under hela året, och att möten mellan olika grupper stimuleras.

5. Tillgängliga Trollhättan!

Verka för en stad som är tillgänglig och trygg för alla trafikanter! För att nå Trollhättans vision för 2030 om en fjärdedels andel för både gång, cykel, kollektivtrafik och bil, behöver staden satsa på en mer balanserad trafikmiljö för alla trafikanter, som mer handlar om tillgänglighet, upplevelser och trygghet än om hastighet och flyt i trafiken.

Stadsrumsplan

Översikt över huvudnätverket
av gator och platser

 STADENS VARDAGSRUM

 LÅNGSAMT CENTRUM

 STADSBouleVARDER

 KANALSTRÅKET

 ENTRÉPLATSER

 PARKERNA

 GC-BRO

 STADSMÄSSIGA
KORSNINGAR MED
HÖGRE PRIORITET FÖR
FOTGÄNGARE OCH
CYKLISTER

Stadens vardagsrum

Är mötesplatsen för hela Trollhättan, med plats för handel, nöje och aktiviteter. Detta är samlingspunkten vid events och firanden såväl som en mötesplats i vardagen.

Fokus på att skapa fler möjligheter till möten och att göra platser som fungerar både till vardags och till fest.

Långsamt centrum

med fotgängarprioritet och platskvaliteter. Gaturummen tillåter biltrafik men i långsam hastighet. En flexibel möbleringszon innehåller korttidsparkering för bilar, cykelparkering, sittplatser och grönska.

Stadsboulevarder

Förbindelser mellan viktiga destinationer i centrum med balanserad trafik och plats för alla trafikslag. Fokus på att göra det enkelt att både gå och cykla, att korsa gatorna och att koppla gång- och cykelnätverket till de viktiga destinationerna.

Kanalstråket

Ett aktivt stråk för sport, lek och rekreation under hela året och för alla Trollhättebor. Fokus på att erbjuda en variation av aktiviteter och platser att stanna upp.

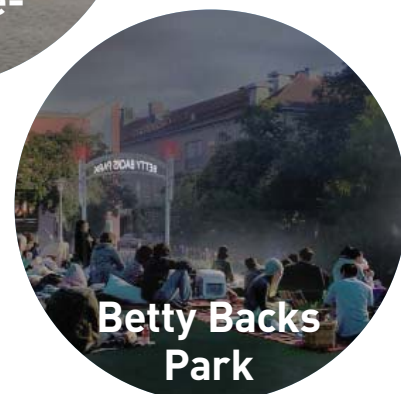
Entréplatser

Välkomnande platser som låter inomhuslivet spilla ut och synas i gatan. Fokus på att annonsera och synliggöra Trollhättans offentliga attraktioner och göra det enklare att se vad som händer inomhus.

Parkerna

Har en tydlig profil och aktiveras i samarbete med platsens lokala aktörer. Fokusera på invitationer till aktivitet för olika användargrupper och en god kontakt till omgivande rum och byggnader.

Välkomnande Trollhättan!

Genom att skapa bättre förplatser till både viktiga ankomstpunkter och viktiga destinationer i staden, kan vi skapa en stad som upplevs som inbjudande och välkomnande för alla invånare och besökare!

1. Resecentrum en del av staden!

Förvandla resecentrum till en välkomnande och attraktiv del av centrum!
(se case: Resecentrum)

2. Förplatser till byggnader

Gör en satsning på förplatser till viktiga destinationer i staden som Sporthallen, Högskolan och Kulturhuset för att göra dem mer välkomnande och attraktiva!

3. Inbjudande hållplatser

Busstrafikens hållplatser är också små mötesplatser och utformningen av hållplatserna signalerar att kollektivtrafiken är viktig! Väldesignade, upplysta, transparenta väderskydd med goda sittmöjligheter och god information på viktigare hållplatser.

4. Gröna parkeringsplatser

Parkeringsplatser är en nödvändig del av stadsbilden men bör inte dominera stadsrummen visuellt. Genom begröning och bättre utformning kan parkeringsplatser bli en naturlig del av stadsbilden, och de bör också kopplas till fotgängarnätverket ordentligt genom skyltning och bra miljö för fotgängare.

Låt förplatserna
kunna mer!

Aktiviteter också
utomhus!

Innovativa Trollhättan!

Utveckla stadsrummen för att synliggöra och tillgängliggöra den tradition och kultur av innovation och lärande som finns i Trollhättan. Låt de innovativa verksamheterna synas i stadsrummen och ge möjlighet att använda stadsrummen för arbete och studier.

1. Innovativ process för Drottningtorget

Låt processen kring det nya Drottningtorget präglas av innovation både när det gäller programmering, process och involvering av Trollhätteborna. (Se case: Drottningtorget)

2. Innovatumplatsen

Utveckla Innovatumplatsen som ett uterum för Science Centre och övriga verksamheter att experimentera och engagera fler människor. Utomhusutställninga, arbetsplatser och andra aktiviteter kan bidra till att aktivera platsen.

3. Stadsrummen som arbetsplats

Gör det möjligt att använda stadens rum som arbets- och studieplats för alla Trollhättebor, genom att skapa zoner med bra och flexibla sittplatser i en inbjudande miljö som är skyddad från buller och vind, med bra offentligt wi-fi, laddstationer och information om möjligheter till utskrift och annat.

4. Innovativa lekplatser

Skapa en serie med tematiserade lekplatser, där innovation, upptäckarglädje och lärande är en intergrerad del av leken.

Låt det offentliga rummet bli en del av utställningen!

Före

Ett levande Trollhättan!

Utveckla stadsrummen som arena för vardagsliv och fest, med en variation av olika möjligheter till sociala möten, rekreation, handel och arbete. Verka för att skapa en levande stad under hela veckan och året!

1. Kungsgatan som plats

Utveckla platskvaliteterna längs Kungsgatan med ickekommersiella aktiviteter och ökad kontakt med byggnaderna längs gatan. (Se case: Kungsgatan)

2. Stanna längre vid kanalen

Skapa fler små platser att stanna upp längs Strandgatan med möjlighet till sport, lek och vila. Skapa en mer mänskligt orienterad gata där bilar får stå tillbaka för rörelser till fots och på cykel och med en bättre koppling till verksamheterna längs gatan.

3. Vinter i Trollhättan

Skapa aktiviteter för vinterhalvåret som lockar folk att delta i stadslivet och förlänger säsongen. Sportaktiviteter som isbana och curling såväl som

4. Förtäta med bostäder

För att ge underlag till ett ökat stadsliv i Trollhättan och ge möjlighet för en större andel gående och cyklister, behöver bostadsbyggandet fokuseras i centrumnära läge. Nya byggnader i centrala Trollhättan bör anpassas till existerande bebyggelse i struktur och skala, men kan ges ett modernt uttryck. Fokus bör ligga på att skapa inbjudande och öppna bottenvåningar, med kommersiella funktioner längs de viktigaste stråken men att de även i andra lägen erbjuder en öppen och attraktiv sida mot staden.

Före

Få fler att stanna
och njuta längre!

Trollhättan för alla!

Se till att det finns invitationer till aktiviteter och vistelse för alla användargrupper i Trollhättan och att möten mellan olika grupper stimuleras!

1. Ett torg för alla

Utveckla Drottningtorget som mötesplats för alla i Trollhättan, med invitationer till alla användargrupper. (Se case: Drottningtorget)

2. Utveckla studentstaden

Gör det möjligt för studenterna att vistas mer i centrum, genom fler arbets- och studieplatser i stadsrummen och fler invitationer till sport och aktivitet. Högscoleplatsen tillsammans med Maria Alberts Park kan utvecklas i samarbete med studenterna för att bli studenternas och andras vardagsrum, med möjlighet till sport, rekreation, events och studier.

2. En stad för barn

Skapa en trygg och inbjudande miljö för barn i centrum, med bättre fotgängarmiljö och fler lekplatser som är integrerade i stadsrummen. Skolgårdar är en resurs som kan utnyttjas även utanför skoltid, och med en större koppling till offentliga rum.

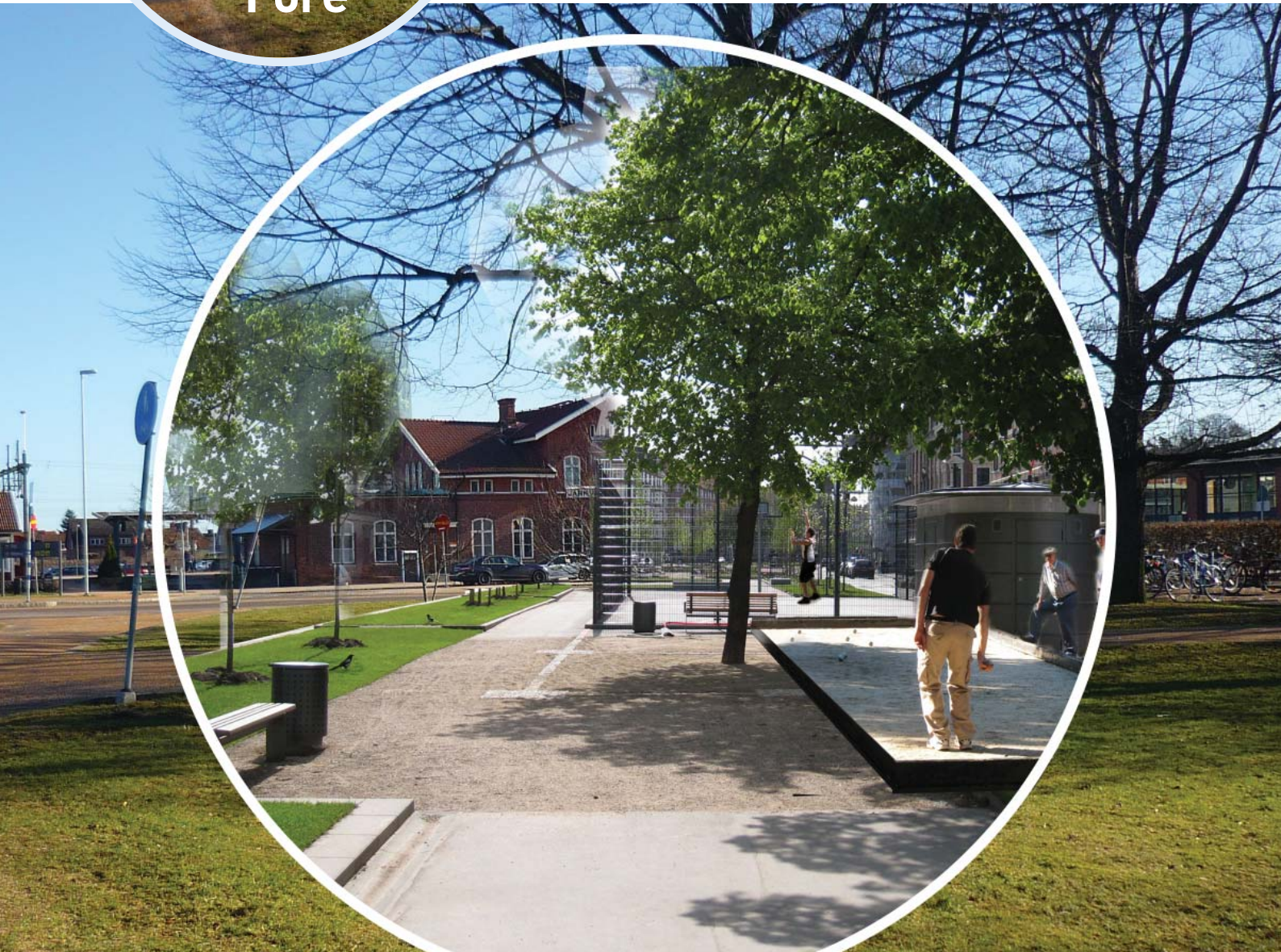

3. Parker för alla

Involvera andra aktörer i utvecklingen av parkerna för att få mer aktiva och inkluderande platser. Betty Backs Park kan utvecklas som Kulturpark i samarbete med Kulturhuset, Maria Alberts Park som mötesplats och aktivitetshub för studenter.

**Skapa aktiviteter
för alla grupper!**

Före

Tillgängliga Trollhättan!

Verka för en stad som är tillgänglig och trygg för alla trafikanter! För att nå Trollhättans vision för 2030 om en fjärdedels andel för både gång, cykel, kollektivtrafik och bil, behöver staden satsa på en mer balanserad trafikmiljö för alla trafikanter, som mer handlar om tillgänglighet, upplevelser och trygghet än om hastighet och flyt i trafiken.

1. Bryt ner barriärerna!

Förvandla genomfartsvägarna till stadsboulevarder som är tillgängliga för alla trafikanter. (Se case: Drottninggatan)

2. Utöka nätverket av bra smågator!

Utveckla hela centrum som en "slow core" med gator som prioriterar fotgängare och cyklister i låg fart, där korttidsparkering för bilar, cykelparkering, grönska, sittplatser och uteserveringar blir en integrerad del av gatumiljön. Lär av erfarenheterna från Storgatan och utveckla utformningen av gaturummet för att ge flexibilitet för alla funktioner.

3. Gör staden än mer cykelvänlig!

Skapa ett mer sammanhängande och finmaskigt nätverk av cykelbanor och bättre skyltning och markering för att ge en enklare och tryggare cykelmiljö. Fokusera på säkra korsningar och ett tydligt nätverk som är lätt att navigera. Skapa bättre cykelparkering vid viktiga destinationer, gärna under tak.

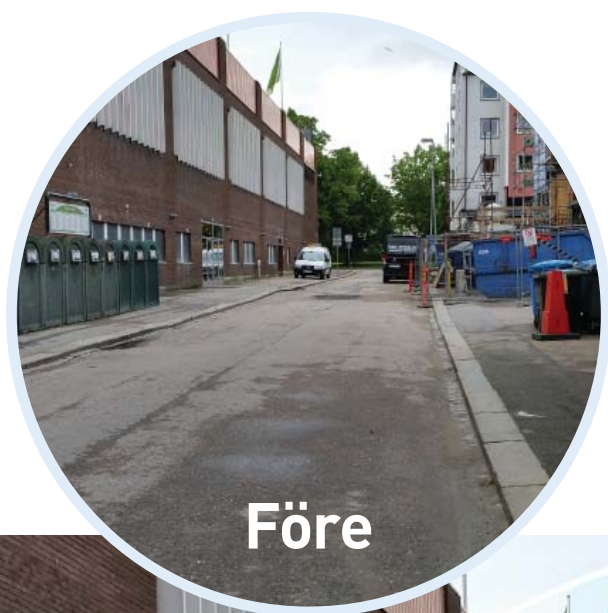
4. Stadsmässiga korsningar!

Prioritera fotgängare och cyklister i alla centrala korsningar, med markerade cykelövergångar och trygga övergångsställen där folk vill korsa, utan omvägar. Ambitionen bör vara att undvika stora rondeller i centrala lägen.

5. Kampanjer för hållbar mobilitet

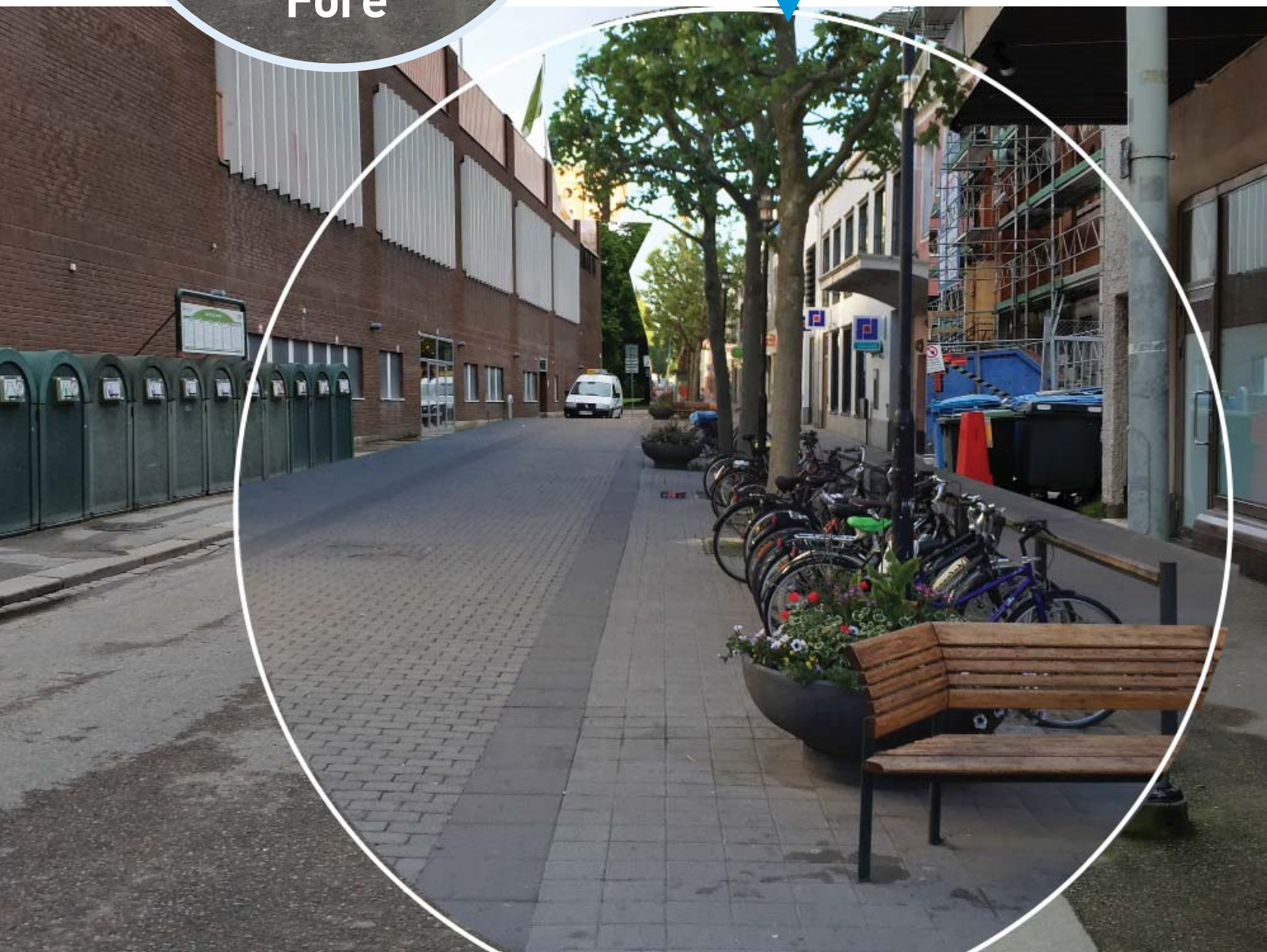
Stimulera hållbar mobilitet genom kampanjer och events som uppmärksammar cykling, kollektivtrafik och gång som bekväma, hållbara och smarta val för vardagen.

Före

En mer inbjudande gatumiljö för alla!

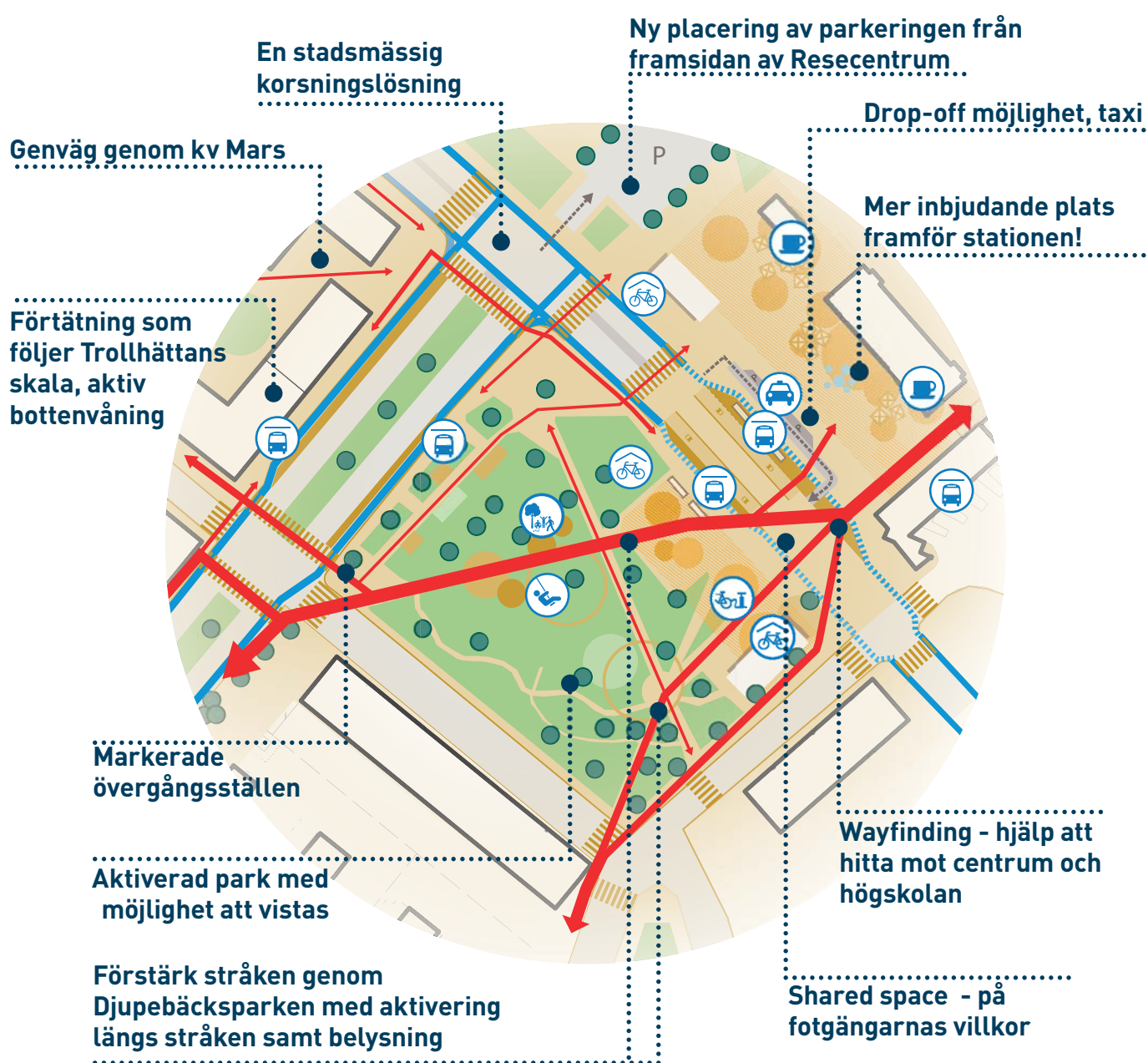

Cases

En välkomnande plats

/Case: Resecentrum

Utnyttja det faktum att Resecentrum är en av stadens mest besökta platser, och utveckla ett attraktivt stadsrum som välkomnar resenärer till en levande och aktiv stad! Fokusera på att skapa tydliga stråk mot centrum, goda platser för väntande och möjligheter att uträtta ärenden i anslutning till din resa.

VEJLE STATIONSPLATS

Vejle stationsplats är utformad som ett viktigt torg i staden, med väl utformad och tillgänglig design. Platsen är väl integrerad i stadens fotgängarnätverk, det är lätt att hitta till centrum!

VEJLE STATIONSPLATS
Xxx

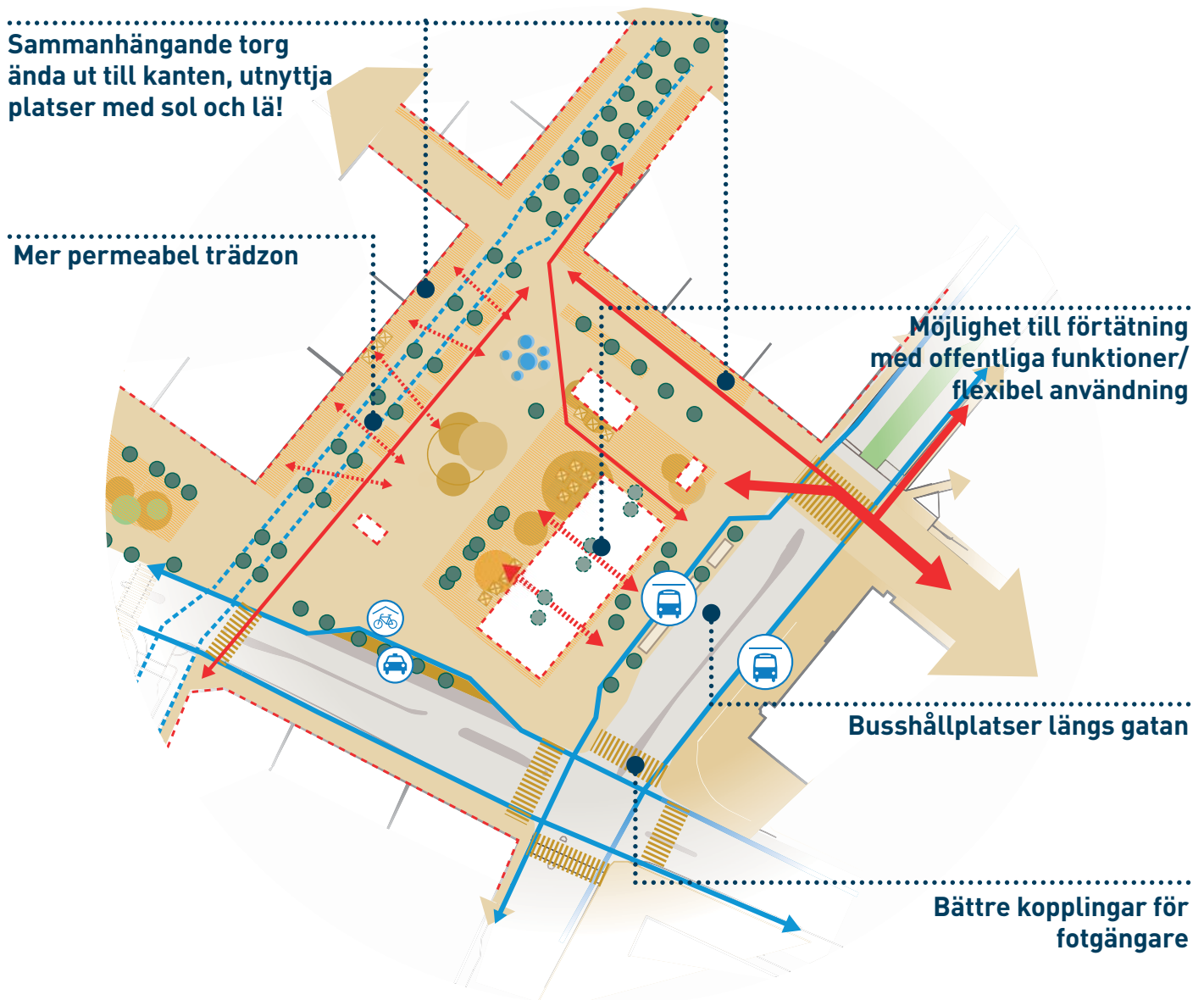
PLACE DE L'HOMME DE FER, STRASBOURG

Platsen är både ett torg och en viktig knutpunkt för kollektivtrafik, och de olika trafikslagen samexisterar på fotgängares villkor.

Ett torg för alla

/Case: Drottningtorget

Utveckla Drottningtorget som en mötesplats för hela Trollhättan och en plats som fungerar både til fest och i vardagen. Med ett större fokus på platsens kvaliteter, fler invitationer till uppehåll och bättre kontakt med de omgivande byggnaderna kan man skapa ett mer levande torg. Med en flexibel struktur kan platsen anpassas till förändrade förutsättningar nu och i framtiden.

/Rekommendationer för platsen

- **Goda förbindelser till omgivande gator och stråk - genom beläggning, skyltning och övergångsställen**
- **Omgivande byggnader som vänder sig mot platsen**
- **Utnyttja mikroklimatet - skapa platser i sol & lä.**
- **Mindre trafik på torget**
- **Möjlighet till offentlig byggnad som skärmar av mot trafikerad väg, skapar ett mer förtätat torg och bildar en aktiv kant mot torget**
- **Flexibel yta för events**
- **Mindre rumsligheter med sociala sittplatser**

TORVEHALLERNE, KÖPENHAMN

Förtätning av Israels Plads med öppna och tillgängliga paviljonger för att aktivera platsen och främja användning under hela året.

Ett torg för alla

/Rekommendationer till en god process

- Skapa tillfälliga platser som kan locka användare till platsen redan innan uppgraderingen.
- Sök upp användarna för en dialog på plats omkring framtida användning.
- Var närvarande på torget under processen, för att dokumentera användning, fånga upp åsikter och vara synliga aktörer.
- Samarbeta med Cityföreningen, fastighetsägare, Högskolan och andra aktörer för att aktivera platsen och skapa ett gemensamt ägande till projektet.
- Ha en plan för aktivering av torget under byggfasen för att inte förlora platsen i Trollhättebornas medvetande.

INVOLVERANDE DIALOG

I San Jose, USA, användes fysiska element för att bjuda in till en dialog och testa möjlig användning av platsen innan en permanent uppgradering planerades.

FYSISK & DIGITAL ARENA FÖR STADSUTVECKLING

Drömstad Skellefteå var både en fysisk lokal och en blogg som fokuserade på att gå i nära dialog med medborgarna om hur staden kan utvecklas i framtiden.

**LARGO
PAISSANDÚ, SAO
PAULO**

Temporär aktivering för att involvera medborgarna i en dialog omkring användning av platsen.

På väg mot ett torg för alla

/Drottningtorget - temporär aktivering & dialog

AKTIVERING & MOBILISERING:

• Aktivering och möblering tillsammans med Högskolan, Cityföreningen och Innovatum

• Julmarknad + isbana

• Urban odling + vårutställning

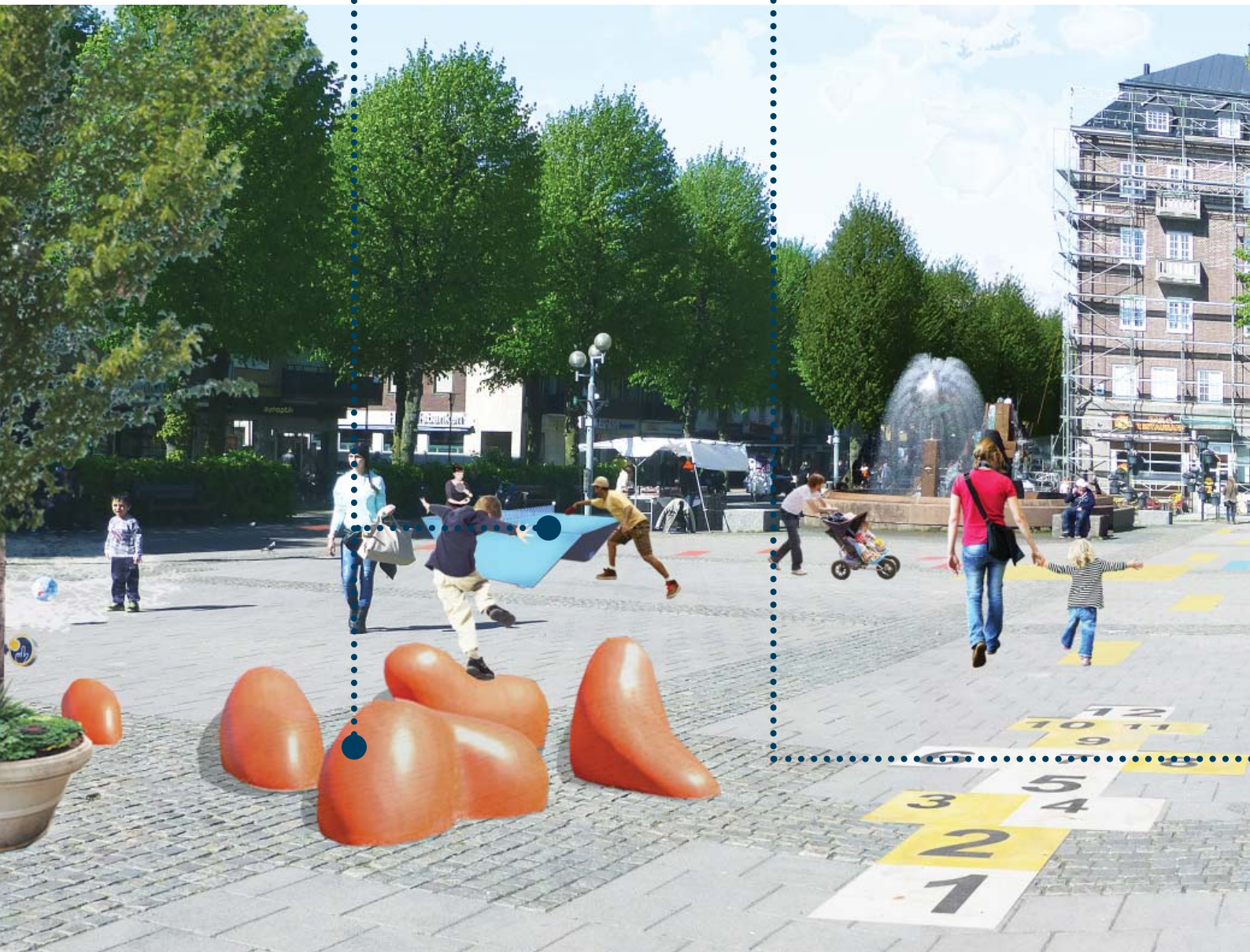
PROCESS:

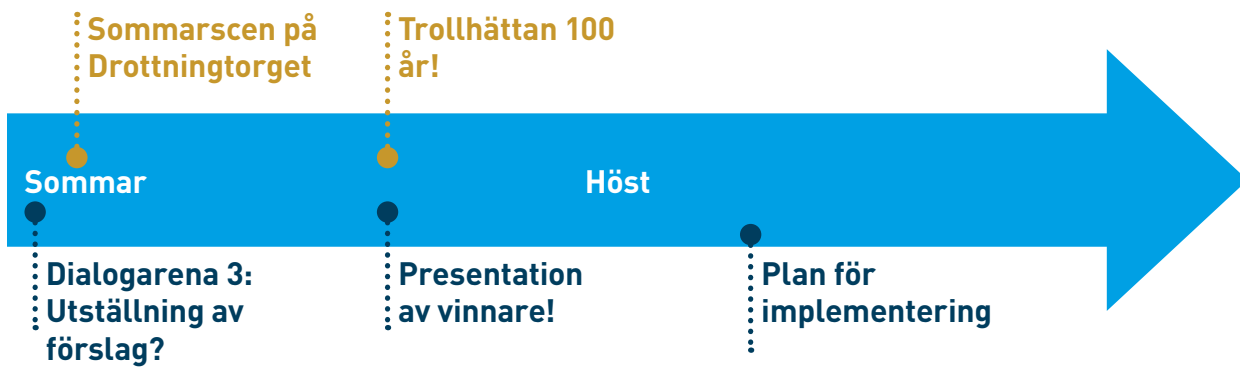
• Parallellt uppdrag:
• Dialogarena 1:
Dialog & analys

• Dialogarena 2: Test & förankring

• Aktivering med sport, lek och vetenskap i samarbete med privata aktörer!

• Test av olika sitt- och uppehållsmiljöer med wi-fi och laddstationer för laptops och mobiler!

Kommunen närvarande för medborgardialog och informationsinhämtning!

På väg mot ett torg för alla

Drottningtorget - en vision

I framtiden fungerar Drottningtorget som hela Trollhättans vardagsrum, där det alltid händer något nytt och en kan spendera en stund under lunchen, i väntan på bussen eller som en paus på shoppingturen. Här kan studenter sitta och arbeta med fritt wi-fi och laddstationer, barn leka och människor njuta av en kaffe eller ett glas vin i kvällssolen. Det är enkelt att komma hit både till fots och på cykel med generösa övergångsställen, breda trottoarer, cykelbanor och generösa cykelställ, och bussarna stannar nära!

• Variation av sittplatser
• med social layout och
• bra mikroklimat

• Bättre kontakt med
• byggnader, mindre
• barriärer!

• Flexibel och tillgänglig yta
• med möjlighet till lek och
• aktivitet, föränderligt program

Före

- Aktivering av kanterna mot torget i samarbete med fastighetsägare och innehavare

- Möjlighet till kiosker och matstånd med generösa öppettider

- Byggnad med publik och tillgänglig funktion, aktiv västvänd fasad mot torget

Kulturparken

/Case: Betty Backs park

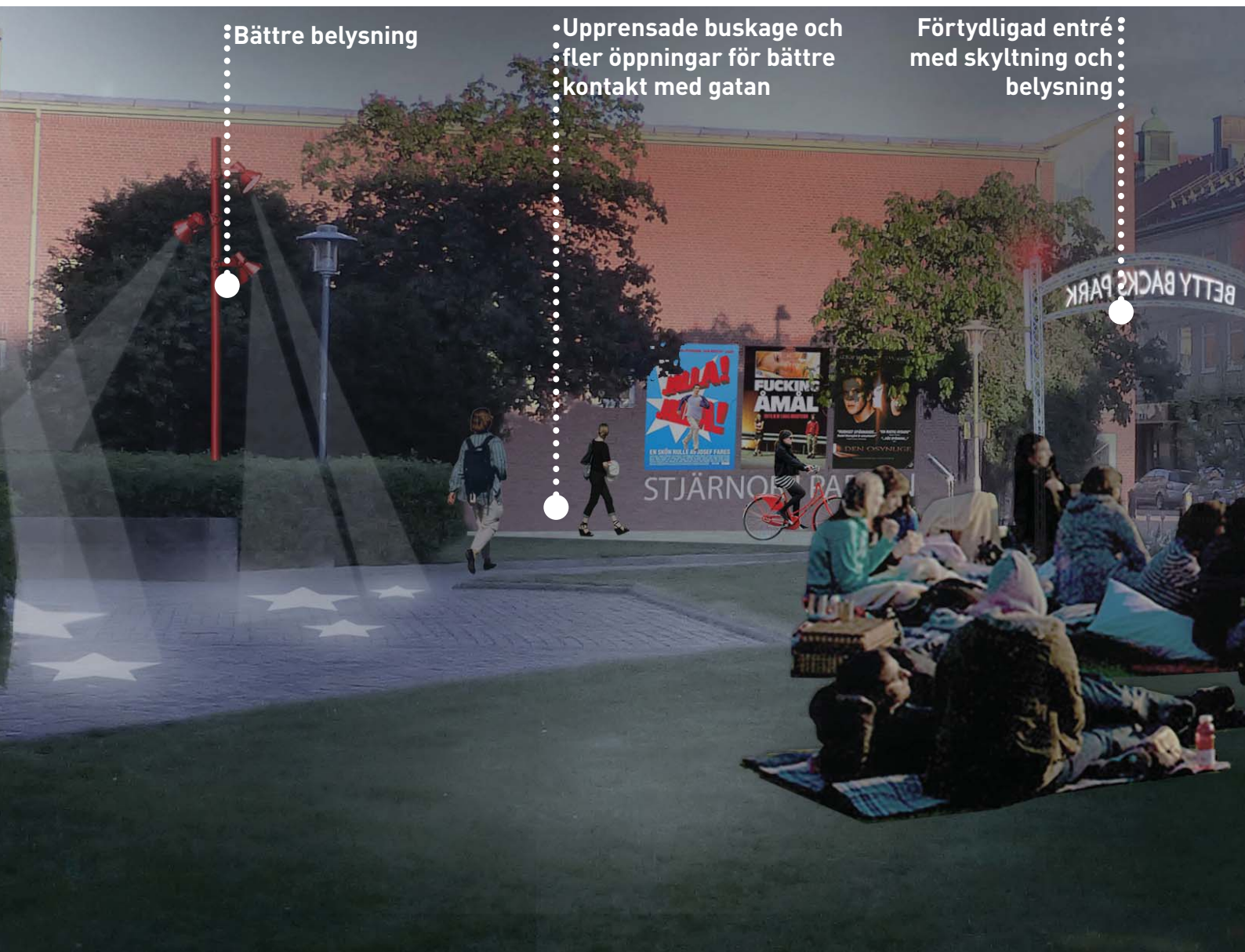
Utveckla Betty Backs park som en kulturpark med programmering i samarbete med Folkets Hus Kulturhuset; exempelvis utomhusbio, konserter och utställningar. Förbättra kopplingen till omgivande gator genom att rensa upp i buskage och skapa fler och tydligare entréer.

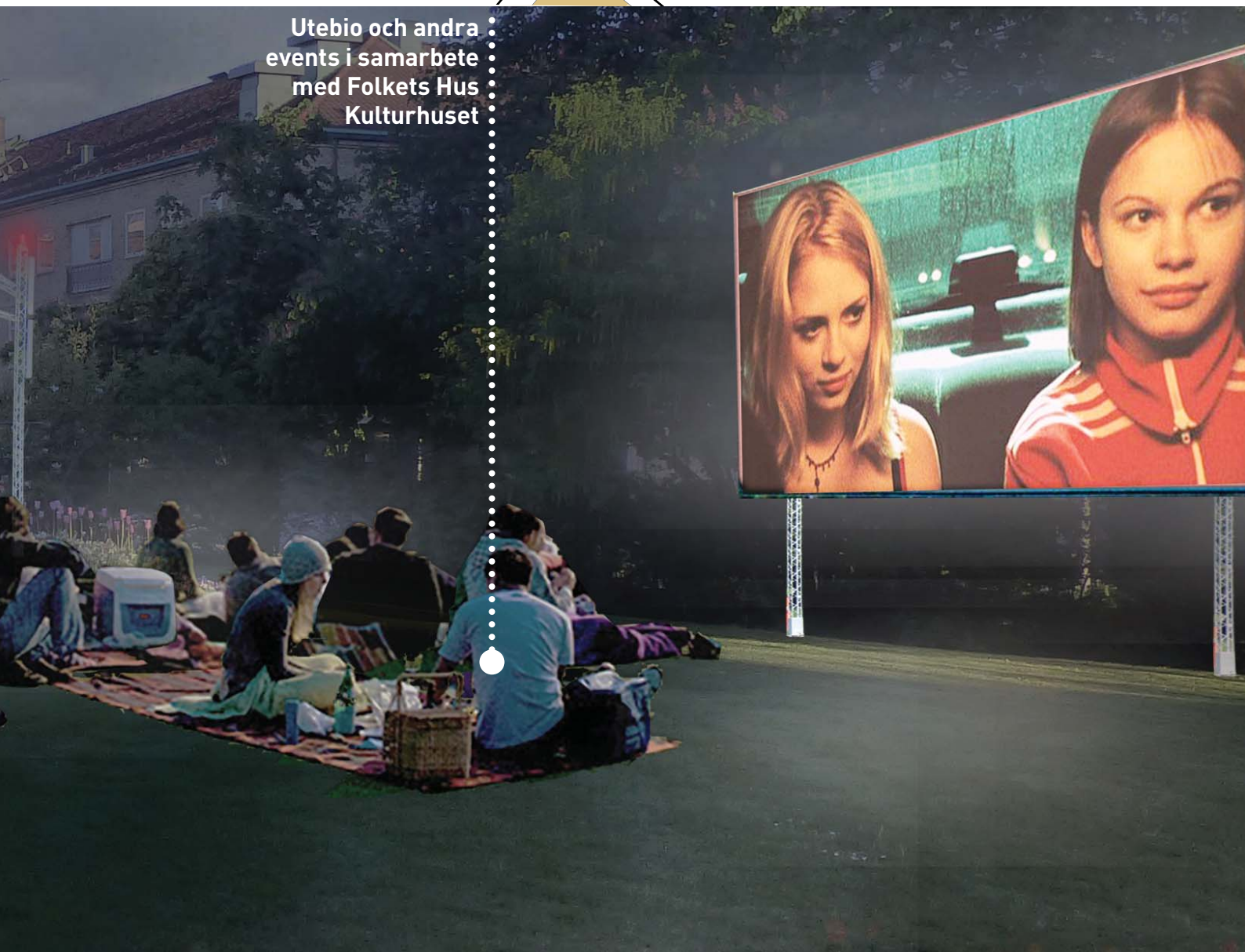
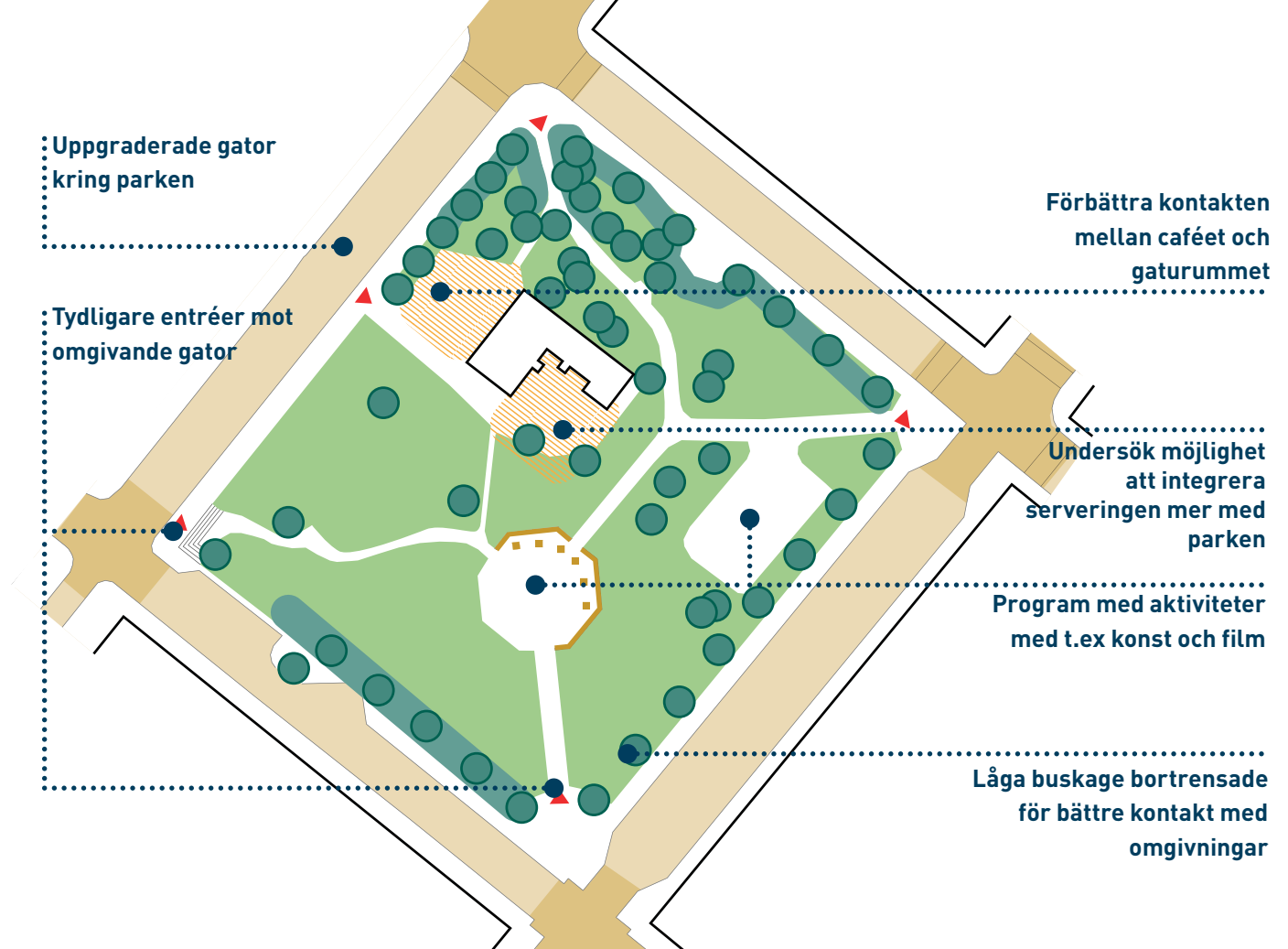

• Bättre belysning

• Upprensade buskage och fler öppningar för bättre kontakt med gatan

• Förtydligad entré med skyltning och belysning

Kungsgatan som plats

/Case: Gågatan

Utveckla platskvaliteterna längs gågatan, med aktiviteter i allén och bättre möjligheter att korsa gatan. Integrera rörelsestråken mer i gatumiljön, med stadsmässig långsam cykling med möjlighet att stanna upp och besöka butikerna. Utveckla kantzonen i samarbete med handlare och cityföreningen.

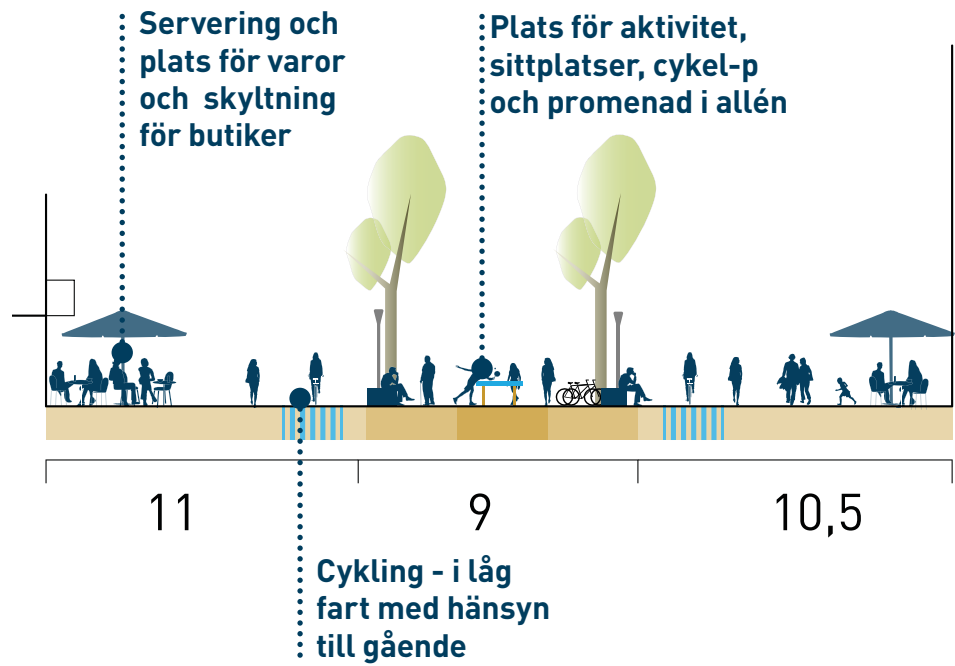

• Utvecklad kantzoni i samarbete med handlare och cityförening

• Rörelsestråk bättre integrerat i gatumiljön

MÖJLIG REDISTRIBUTION AV STADSRUMMET PÅ KUNGSGATAN:

- Aktiviteter i allén, exempelvis utebibliotek och sociala sittplatser

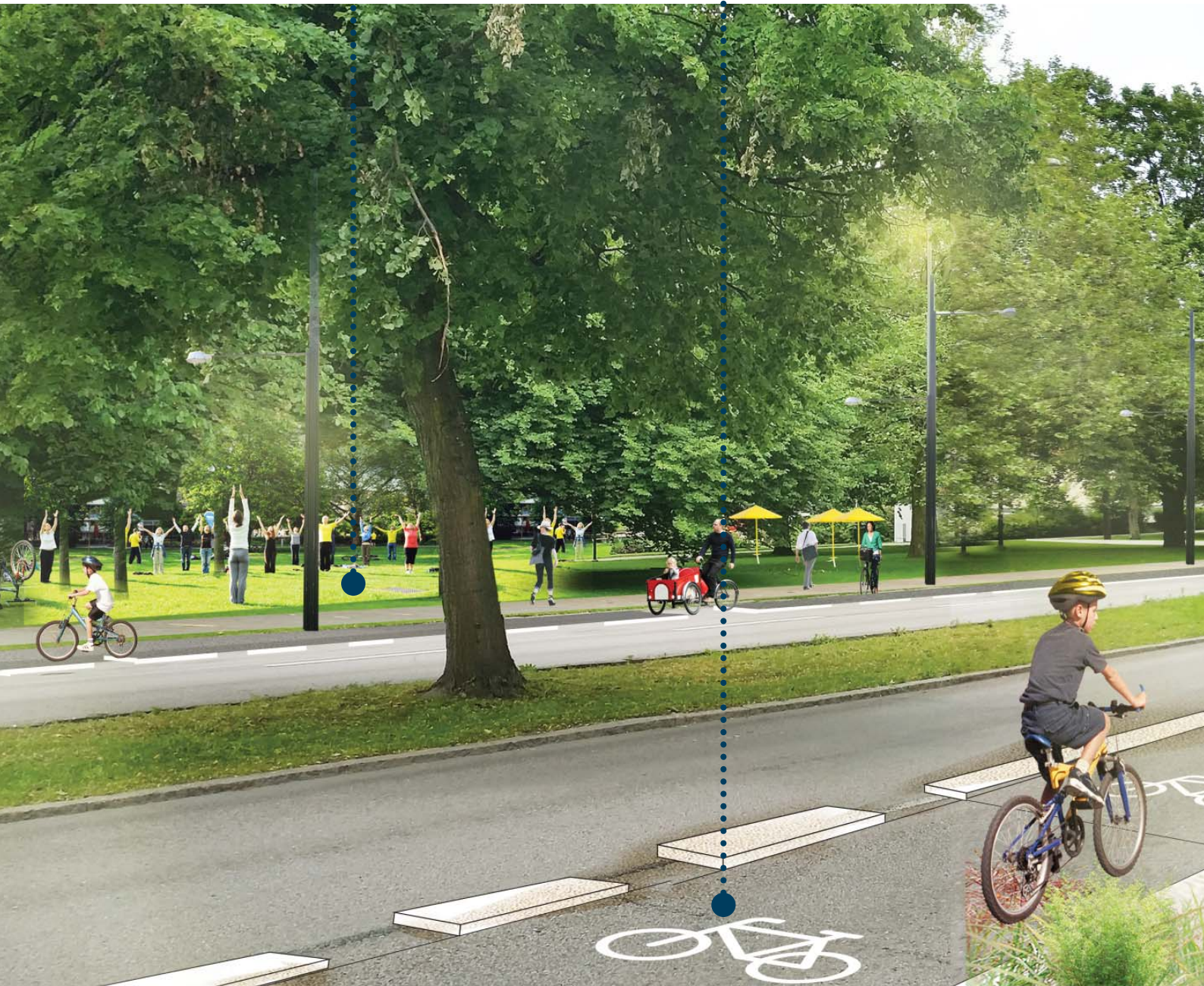
Från genomfartsväg till stadsgata

/Case: Drottninggatan

Skapa en stadsboulevard som är attraktiv och effektiv för alla trafikslag, med ett särskilt fokus på en bättre cykelmiljö. Uppgradera fasader och kantzoner för att skapa en mer inbjudande gatumiljö. Integrera parkerna längs gatan bättre med gatumiljön och koppla gatan till omgivande destinationer.

• Mer aktiva parker som en del av gatumiljön

• Cykelbana på båda sidor av gatan för att koppla till funktioner och destinationer

• Möjlighet att stanna längs gatan med cykelparkering och P-fickor

• Bättre och fler övergångar

• Uppgraderade trottoarer med bättre belysning och fasader

Process & road map

TIDEN SOM ETT STRATEGISKT REDSKAP

Hur projekt och initiativ skall prioriteras är alltid ett dilemma. Man vill gärna att allt ska ske direkt. Men vissa projekt kräver längre planering och större involvering än andra projekt som kan gå igång väldigt snart. Genom att placera initiativ och projekt i förhållande till varandra tidsmässigt kan man se hur de kan samverka och skapa synergier. Viktiga händelser som tex val eller stora events placeras in för att kunna koordineras med andra initiativ. Handlingsplanen är ett redskap där projekt och initiativ kan flyttas fram och tillbaka i tiden och som kan användas som en gemensam plattform för dialog mellan tjänstemän och politiker, kommunens olika avdelningar, stadens aktörer och intressenter.

BÅDE "SOFTWARE" OCH "HARDWARE"

För att förankra förändringsprocesser behövs både fysiska och icke-fysiska initiativ. De går ofta hand i hand. "Software" är tex etablering av ett nätverk, en samsamarbetsgrupp, dialogmöten eller kampanjer och arrangemang. Denna delen behöver planeras in och få en budget precis som det som vi kallar "hardware" dvs de fysiska tilltag som ny möblering, infrastruktur eller byggnader.

Skyltprojekt/
konstinstallation
på resecentrum

Välkomnande Trollhättan

Utomhus-
utställning på
Innovatum

Innovativa Trollhättan

Tillfälliga
event på
Drottningtorget

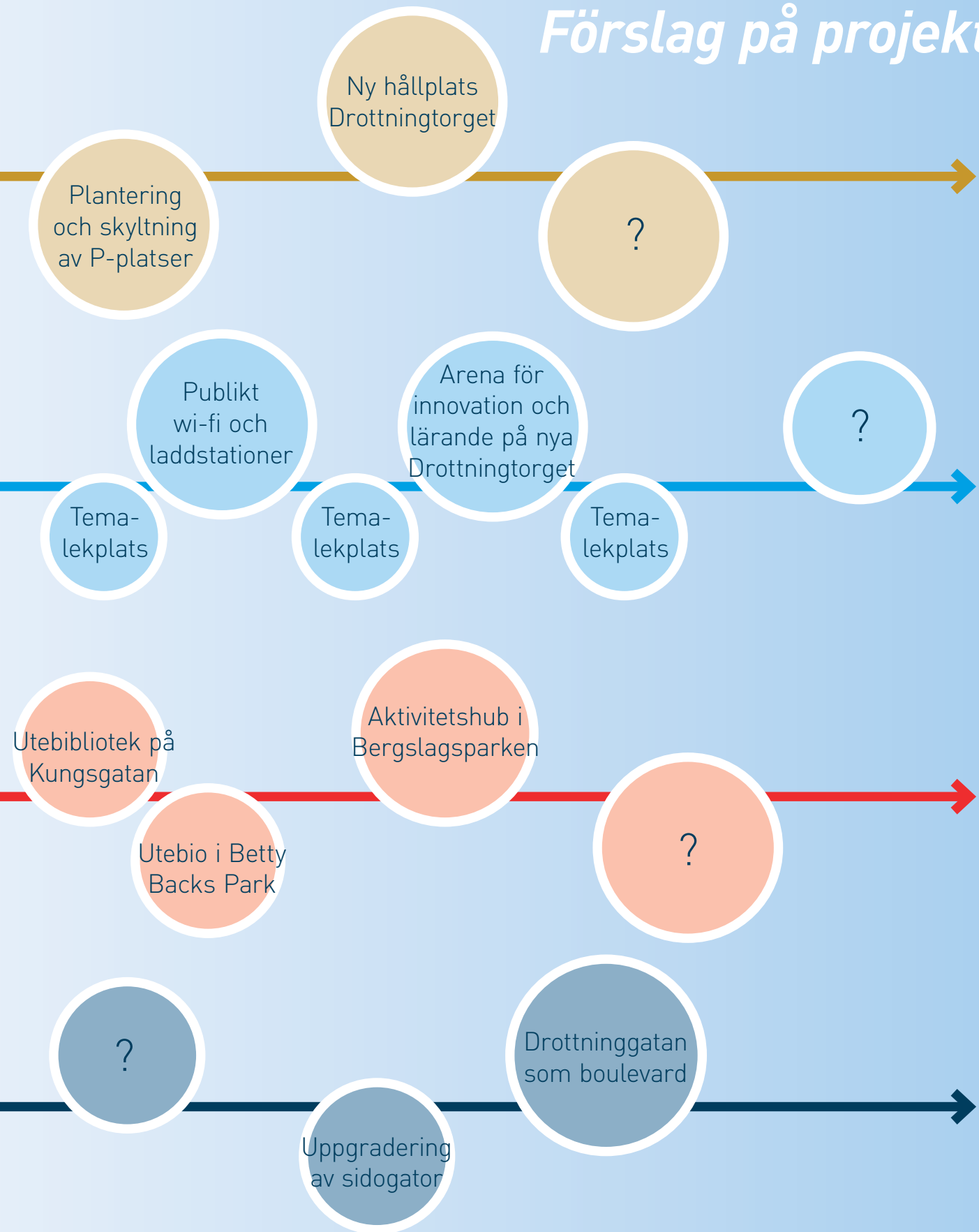
Levande Trollhättan

Temporär
aktivering av
Strandgatan

Tillgängliga Trollhättan

Nya
konstnärligt
markerade
övergångs-
ställen

Förslag på projekt!

SNART

SENARE

Metoder

MINDRE SNACK OCH MERA AKTION

Det är viktigt med tydliga visioner som gör att man kan agera snabbt och fånga möjligheterna när dom kommer. Istället för att diskutera och planera för en förändring på lång sikt kan idéer och enskilda aspekter ur ett projekt testas av i ett tidigt skede som kopplas till långsiktiga strategier. Det skall vara lätt att agera och pröva sig fram! Med en öppen och modig attityd kan även negativa resultat användas till att förbättra resultaten på sikt. Planera och avsätt budget för ett par testprojekt per år.

DIALOGBASERAD TESTARENA

Det finns många behov och önskemål om hur staden ska utvecklas, och hur platser och gator ska utformas. Det kan vara svårt att nå alla målgrupper i staden för att diskutera framtida förändringar och visioner på ett konkret och lättförståeligt sätt. Genom att främja en mer undersökande och försöksbaserad process och våga pröva saker i full skala ute i staden, tex genom testprojekt, kan viktiga synpunkter och input fås från både invånare och aktörer i ett tidigt skede. Dessutom kan konkreta analyser göras före och efter tillfälliga projekt, tex genom att analysera flöden, aktiviteter och attityder, och därmed skapa ett bättre underlag för långsiktiga projekt.

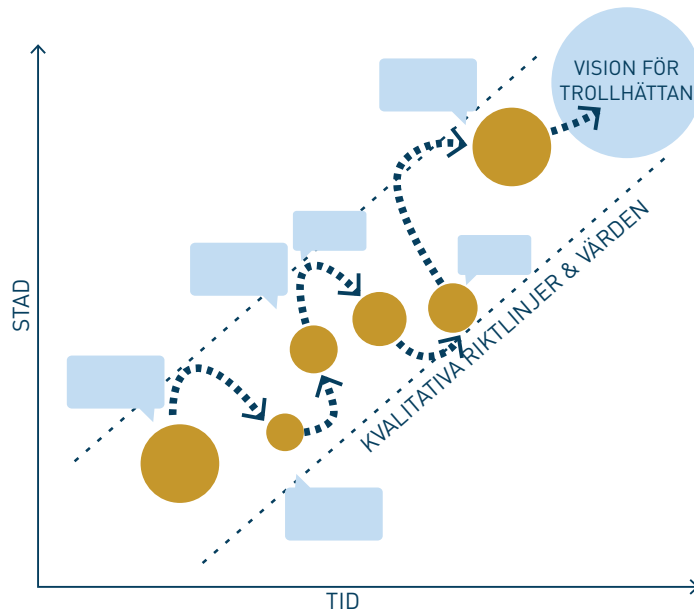

MARKNADSFÖR OCH FIRA

Arbeta för att synliggöra och marknadsföra projekt som genomförs i Trollhättan så att upplevelsen går från att det aldrig sker något till att Trollhättan är på väg framåt! Använd press och digitala medier för att sprida information och kommunicera förändringsarbeten till allmänheten tex med en "Trollhättan på gång-app". Summera året som gått för att få folk att minnas det positiva som sker.

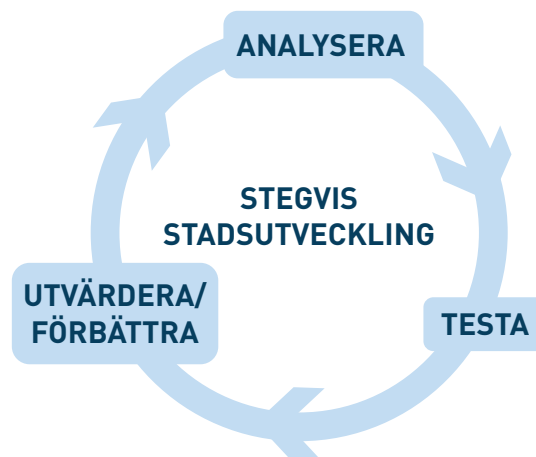
Bli bättre på att tillgängliggöra projekt och begeistra allmänheten genom att kärnfullt beskriva framtidsvisioner med tex collage och digital media. Kommunicera projekt på ett sådant sätt att medborgare önskar sig förändring och i större utsträckning vill vara delaktiga. Ett mål är att kunna engagera och knyta medborgare och aktörer till projektet tidigt i skedet.

EN ROBUST OCH FLEXIBEL PROCESS

Istället för att ha ett färdigt resultat som mål för stadsutvecklingen så kan en mer flexibel och robust process skapas genom att ha en tydlig gemensam vision och målbild med kvalitativa riktlinjer som styrredskap. En process som skapar utrymme för olika svar på samma fråga och som gör att man lättare kan fånga upp de initiativ som ligger i linje med visionen.

VÅGA TESTA - EN LÄRANDE PROCESS

Effekterna före och efter testprojekt och temporära installationer kan undersökas och dokumenteras. Både de faktiska konsekvenserna som tex förändringar i flöden, folkliv, trafiksäkerhet och handel samt upplevelsen av förändringarna i form av attitydundersökningar. Då fungerar de tillfälliga projekten både som en utredning och ett dialogredskap. Baserat på lärdomar av projekten kan ett bättre underlag för beslut om långsiktiga och stora investeringar göras. Tillfälliga projekt och testprojekt är ett sätt att visa att det sker något även med långsiktiga planer och processer.

